

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 3, 1986

Nr. 235

LKB Kronika Nr. 68

Žinios iš vyskupijų

(Tėsinys)

Josvainiai (Kėdainių raj.). 1985 m. birželio 28 d. būrys tikinčio jaunimo, tarp kurių buvo ir saugusių, rinkosi prie Josvainių, Šušvės upės krantinės, pagal senus tautos papročius švęsti Jonines: pašokti, padainuoti. Dalyviams renkantis, prisistatė vyr. milicijos leitenantas, du draugoviniai ir vienas civilis. Pastarasis parodė Kėdainių rajono gamtos apsaugos inspektoriaus pažymėjimą, išduotą Mykolo Armanavičiaus vardu, ir pareiškė, kad Šušvės upės pakrantės yra landsaftinis draustinis, kuriame draudžiama kurenti laužus, važinėti mašinomis. Vietinių vaikų tėvai nustebe traukė pečiaus, — apie tokius draudimus jie girdėjo pirmą kartą. Jaunimas atkreipė inspektoriaus dėmesį, kad jie kaip tik sutvarkė aplinką, nes atėję rado juoduojančias laužavietes ir krūva įvairiarūšių degtinės butelių. Kur gamtos apsauga buvo anksčiau? „Sakykite tiesiai — jus saugumas pasiuntė?“ — nesileido apgaudinėjami žmonės. Yla išlindo iš maisto, kai, patikrinus vairuotojų dokumentus, paaiškėjo, kad tarp jų yra kunigas — Kiauklių parapijos klebonas kun. Rokas Puzonas. Vienas iš draugovininkų susimėnė emė aiškinti, jog kunigai neturi teisės vežti mokinių. Pareigūnai pradėjo gąsdinti baudomis, paromis. Buvo aišku, kad nepavyks ieškoti parapijos žiedo, prisiminti gražias tradicijas. Dalindamiesi mintimis, kokios „placios“ kataliko lietuvio teisės, žmonės palengva skirstėsi iš pareigūnų vadinamo landsaftinio draustinio, kurio buvimas čia nerodo joks skelbimas ar ženklas.

Kelmė. 1985 liepos 19 d. i. Reginos Teresūtės namus Kelmėje, Laisvės 11, prisistatė milicijos pareigūnas. Merginos neradęs namuose, mili-

cininkas gąsdino jos motiną sakydamas, kad jos dukra areštuos, kaip užsiiminėjančią antitarybine veikla, nedirbančią valdiško darbo, veltėdžiaujančią (R. Teresūtė dirba Zalpių parapijos vargioninke). Motina atsakė, kad dukra dirba ir jokia veikla neužsiima. Po kelių dienų tas pats pareigūnas dar keletą kartų gąsdino merginos tėvus. Per dvi savaites buvo apklausišeni apie 15 žalpičių ir beveik visi R. Teresūtės kaimynai Kelmėje. Pareigūnai kaip imanydami stengėsi nuteikti žmones prieš Reginą, tvirtindami, kad ji žalojanti jaunimą, perduoda į užsienį žinias, niekur nedirba, užsiiminėja antitarybine veikla.

Laugaliai (Klaipėdos raj.). 1985 m. rugpjūčio 13 d. vilnietės Genovaitė Šakalienė ir Eleonora Sasnauskaitė bei Regina Teresūtė, gyvenanti Kelmėje, aplankė buvusį kalinį (virš 30 metų išbuvusį Sibiro lageriuose) Justą Gimbutą. Laugalių invalidų namuose, kur šiuo metu laikomas J. Gimbutas, lankytojas grubiai užsi puolė moteris, prisistatė kaip šios įstaigos direktoriaus pavaduotoja. Nepateikusi savo asmens ir einamųjų pareigų liudijimo, nepažįstamoji pareikalavo lankytojų pavardžių. Viesnioms nekubant rodyti savo dokumentų ir aiškinant, kad jos niekuo nenusikalčiusios, pavaduotoja pradėjo šaukti mačiusi R. Teresūtės nuotrauką ir žinanti, kad ji esanti nepageidaujamas asmuo. Pakelii į autobuso stotelę lankytojas pasivijo „viliukas“, iš kurio iššokęs vyriškis pateikė dokumentą, išrašytą Klaipėdos rajono VRS darbuotojo Vytauto Šiaulio vardu, ir pareikalavo parodyti pasus, priešingu atveju žadėjo asmenybių nustatymui vežtis į skyrių. R. Teresūtė pateikęs pasą, visas tris paleido, o VRS darbuotojas V. Šiaulys nuvažiavo sau, atlikęs uždavinį.
(Pabaiga)

Vokietijos spauda apie pabaltiečius

Frankfurtas. — Vakar Pabaltijo kraštai, šiandien Afganistanas, o rytų visas pasaulis — tokia antraštė įtakingiausias Vakarų Vokietijos dienraštis „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ praneša apie lapkričio 4 d. Austrijos sostinėje, Vienoje, įvykusių lietuvių, latvių ir estų demonstraciją. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos proga daugiau negu keturi šimtai lietuvių, latvių ir estų, daugelis pasipuošę tautiniais drabužiais, iškėlė savo kraštų tautines vėliavas, eisena per Vienos senamiestį atkreipė tūkstantinės minios dėmesį į Sovietų okupuotų savo kraštų padėtį. Įspūdinguose transparentuose lietuviai, latviai ir estai reikalavo savo pavergt tautom religinės ir tautinės laisvės. Primindami pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, reikalavo išlaisvinti visus sąžinės belaisvius.

Sulaikykite sovietus
„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ rašo, kad demonstracijos stebėtojų ypatingą dėmesį atkreipė gyvasis paveikslas, vaizduojantis Pabaltijo

valstybių okupaciją: meška su raudona žvaigžde ant kaktos tempė moterį, aprengtą kalinės drabužiais ir surakintą grandinėmis. Kalinę vaizduojanti moteris buvo iškelusi lentelę su užrašu: Maskva po kojomis trypia žmogaus teises — sulaikykite sovietus arba atšaukite Helsinkio susitarimus.

Sovietai protestuoja
„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ praneša, kad i Pabaltiečių ir tarptautinių žmogaus teisių organizacijų surengtas demonstracijos griežtai reagavo sovietų ambasadorius, pateikdamas Austrijos vyriausybei protesto notą. Tačiau Austrijos vyriausybė atsakė sovietų diplomatai, kad Austrijoje galioja demonstracijų ir susirinkimų laisvė, kuria visi gali pasinaudoti. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos proga Tarptautinė Helsinkio Federacija pateikė konferencijos dalyviams ir pasauliui pranešimus apie žmogaus teisių pažeidimus Europos kraštuose. Pats

Bombonešio B-52 tarnybos vyrai atskraidino šį laivyno raketų bombonešį į Carswell oro pajėgų bazę Texas valstijoje aktyviai tarnybai.

Prezidentas kviečia specialų prokurorą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pasakė, kad jei Teisingumo departamentas rekomenduos, jis mielai sutinka, kad būtų paskirtas specialus prokuroras, kuris nepriklausomai iširtų visą šį reikalą. Tuo pačiu metu prezidentas įsakė savo Tautinei Saugumo tarnybai susilaikyti nuo diplomatinų, karinių ir žvalgybinių veiksmų tol, kol trijų asmenų paskirtoji komisija nebus baigusi savo apklausinėjimo. Saugumo tarnyba pradėjo slap- tus reikalus su Iranu.

Watergate stiliaus byla

Baltųjų rūmų štabo direktorius Donald Regan turėjo pasitarimą su Teisingumo sekretoriumi Edwin Meese, kuriame buvo kalbama apie Watergate stiliaus investu- nustatymų vežtis į skyrių. R. Teresūtė pateikęs pasą, visas tris paleido, o VRS darbuotojas V. Šiaulys nuvažiavo sau, atlikęs uždavinį.
(Pabaiga)

Pagal įstatymą, generalinis prokuroras turi teisę kreiptis į trijų asmenų apeliacinį Amerikos teismą, kad sudarytų specialią komisiją prašomam reikalui iširti.

Kapitolijuje Robert McFarlane, buvęs saugumo reikalų patarėjas, pirmadienį daugiau negu septynias valandas buvo klausinėjamas Senato žvalgybos reikalų komitete; vėliau atvyko ir pulk. North. Dalyvavę toje sesijoje pasakojo, kad jie gavę įspūdį, jog vyriausieji administracijos vadai žinojo, kad gautas peišnas iš ginklų pardavimo eis Nikaragvos kovotojams.

Prašo kviešti Kongreso sesiją

Senato respublikonų vadas Bob Dole sako, kad ši byla pradeda įgauti neigiamą įspūdį apie respublikonų partiją. Jis prašė, kad prezidentas kvieštų specialią Kongreso sesiją, tačiau tam priešinosi demokratai. Kiti respublikonų vadai susitiks su prezidentu ir kalbėsios tuo reikalu. Ši krizė turi būti išspręsta greitai, nes kitaip bus labai pakenkta

Siuo metu prezidentas tiria, kas būtų tinkamiausias užimti saugumo patarėjo vietą. Pentagone gi yra ieškomi visi dokumentai, kurie tik gali būti rasti apie šią ginklų pardavimo istoriją.

republikonams 1988 m. prezidento rinkimuose. Demokratai nori, kad šis reikalas nusitęstų kiek tik galima ilgiau, kad žmonės atsimintų prieš rinkimus apie Iraną. Dėl to Bob Dole ir prašo administraciją, kad būtų specialus prokuroras, kuris tuoj pat pradėtų darbą ir kaip galima greičiau jį baigtų.

Prokuroras Edwin Meese yra prezidento prietelis, todėl ir jo tyrinėjimai kelia nepasitikėjimo skraistę. Panašūs tyrinėjimo darbai užsiėmė kelis mėnesius. Demokratai, kai susirinks naujasis Kongresas, sudarys tam reikalui komisiją iširti reikalą iš naujo.

Tik prezidentas turi teisę sukviešti specialią Kongreso sesiją, kai Kongresas nėra sesijoje. Demokratai sako, jei prezidentas šauks sesiją, demokratai atvyks, bet tada jie galės delsti viso klausimo sprendime ir atstemi bet kokius pasiūlymus. Tačiau abu partijų vadai — sen. R. Byrd ir sen. Bob Dole sutaria, kad būtų sudaryta speciali komisija šiai bylai, kuri, priešingu atveju, dominuotų visą sekančią Kongreso sesiją. Jau dabar dvylika komitetų pareiškė norą pradėti savo investigacijas, ir jei tai pradėtų, tai sekanti Kongreso sesija nieko geresnio negalėtų padaryti.

Prezidentas bendradarbiauja

Prezidentas pareiškė dar kartą, kad jis nieko nežinojo anksčiau apie gauto pelno nukreipimą į Nikaragvą, kol jam nepranešė generalinis prokuroras Meese, kad 30 mil. dol. pervesta contras sąskaiton. Prezidentas pažadėjo visišką bendradarbiavimą Irano ir Nikaragvos reikaluose.

Prezidento sudarytoji komisija iš sen. John Tower, Edmund Muskie ir Brent Scowcroft turėjo savo pirmą posėdį su prezidentu. Jie pranešė, kad jų darbas gali užtrukti porą mėnesių. Komisijos nariai pasisakė, kad gali būti apklausinėjamas ir pats prezidentas.

Siuo metu prezidentas tiria, kas būtų tinkamiausias užimti saugumo patarėjo vietą. Pentagone gi yra ieškomi visi dokumentai, kurie tik gali būti rasti apie šią ginklų pardavimo istoriją.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Prez. Ronald Reagan** savo duotame pasikalbėjime Time žurnalui pastebėjo, kad marinų pulk. leit. Oliver North yra „tautinis herojus“, kuris tvarkė reikalus su Iranu. Galima esą kritikuoti tik už tai, kad ne viskas prezidentui buvo pasakyta.

— **Meksikos prezidentas Miguel de la Madrid** atvyko į Japoniją penkių dienų vizitui. Jis susitiks su premjeru Nakasone, imperatoriui Hirohito ir kitais politiniais ir prekybos vadovais. Meksika nori gauti iš Japonijos daugiau ekonominių gėrybių ir išplėsti prekybą.

— **Washingtono** Baltųjų rūmų ir Kongreso oficialūs žmonės sako, kad prezidentas nori tyliai pakeisti visą gynybos sistemą, kad kuo mažiau žinių gautų užsienio šnipai. Pakeitimai slapta diskutuojami su atitinkamais pareigūnais ir Kongreso nariais. Visi pakeitimai yra surašyti 50 puslapių pranešime, kurį studijuoja Senato ir Atstovų rūmų komitetai.

— **Washingtono** apie 1.5 mil. dokumentų iš prez. Nixono laikų galima matyti viešai, kaip praneša federalinių archyvų tarnautoja Merill Jill Brett. Watergate laikų dokumentai ir toliau saugomi slaptuose archyvuose.

— **Vakarų Berlyne** Vokietijos teismas nutėisė du arabus už subombardavimą vokiečių-arabų socialinio klubo kovo 29 d. Jiems ginklus parūpino Sirija per savo ambasadą Rytų Vokietijoje. Jordanietis Ahmed Hazi nuteistas 14 m. kalėjimo bausme, o Farouk Salameh, palestinietis, 13 m. bausme.

— **Bostono** medicinos mokykloje buvo daromi bandymai su krauju ir po ilgo tyrinėjimo daroma išvada, kad po kurio laiko gal bus galima nustatyti vėžio ligą daug anksčiau, negu dabar naudojamu metodu.

— **Maghdousheh** mieste, Libane, žmonės slėpėsi bažnyčioje, kai palestiniečiai ir ginkluoti šiitų vyrai krikščionių dalyje ėjo iš namo į namą žudydami žmones. Policija sako, kad buvo nužudytas 131 žmogus ir 351 sunkiai sužeistas. Daugelio kūnai gulėjo gatvėse ilgą laiką.

Amerika prasilenkia su 1979 m. sutartimi Bombonešio B-52 tarnyboje

Washingtonas. — Ameri- ka praėitą savaitę įvedė į aktyvią tarnybą B-52 bombonešį, kuris yra naujai pritaikintas, galjis vežti kelias raketas. Šito bombonešio įvedimas į Amerikos karines pajėgas pastato Ameriką į tokią padėtį, kad viršija antrojo strateginio apsiginklavimo susitarimo ribą šiose ginklų rūšyse: bombonešiuose, kurie turi laivų raketas ir branduolines raketas su daugeliu atominių užtaisų. Tokių atominių ginklų riba yra 1,320.

Tie Kongreso nariai, kurie yra už tokios sutarties įvykdymą, ragina administraciją sunaikinti senas Poseidono raketas povandeniniuose laivuose, kad atsvertų dabar įvestus ginklus. Du seni Poseidono povandeniniai laivai šiuo metu yra uoste. Tačiau Baltieji rūmai sako, kad tie laivai jau yra peržiūrimi ir patikrinami ir bus siunčiami į vandenyną, taigi, nebus išvesti iš tarnybos.

Šiuo savo žygiu administracija formaliai pademonstravo, kad ji daugiau nebesilaiko tos sutarties, kuri, tiesa, niekada Kongreso ir nebuvo patvirtinta, tačiau iki šiol buvo susipratimo dvasioje. Ji buvo tik prezidento Jimmy Carter ir Leonido Brežnevo pasirašyta.

Europa nepritaria Amerikai
Prancūzija, Vakarų Vokietija ir Belgija nepritaria

Izraelis ir toliau parduos ginklus

Jeruzalė. — Nežiūrint didelio triukšmo Amerikoje dėl prez. Reagano slaptosios ginklų siuntos Iranui, atsakingi Izraelio šaltiniai skelbia, kad ir toliau ginklų siuntimas nebus sustabdytas. Izraelio vadai sako, kad tai yra tik „American sideshow“. Tai neliečia Izraelio, kuris nuo šių įvykių Amerikoje laikosi nuosaliai. Tik po to, kai Teisingumo departamento viršininkas Edwin Meese pasakė, jog pelnas už parduotus ginklus nuėjo Nikaragvos kovotojams ir kad Izraelis turėjo dalyvauti šioje tarptautinėje konflikto sukuliojeje situacijoje, prispaziūno, kad Izraelis padėjo ginklus persiųsti, bet apie pinigus, kurie buvo pervedti contras, nieko nežinojė.

Izraelio pozicija

Izraelio oficiali pozicija dabar yra, kad Izraelis dalyvavo šiame reikale tik Amerikos prašytas ir norint išgelbėti pagrobtuosius amerikiečius.

Izraelio parlamento nariai sako, kad jų tikslas yra, kad Irakas nelaimėtų karo su Iranu ir todėl jie parduoda ginklų dalis Iranui. Arabų pasaulis turjis būti skaldomas ir toliau. Su Iranu reikia palaikyti kad ir ribotus santykius, nes, nežinia, kas bus, kai 86 metų ayatola Khomeini pasitrauks iš Irano valdovo posto. Tautinis Izraelio reikalas esąs pateikti ginklus, sako Pinhas Goldstein, parlamento narys. Be to, reikia apsaugoti ir Irane esančią 50,000 žydų bendruomenę.

padarytam sprendimui. Sovietų vadas Gorbačiovas pavadinno tai „didele klaida“. Prez. Reaganas jau 1980 m. pasisakė prieš šią sutartį, tačiau ją toleravo iki šiol. Administracijos nuomone, ši sutartis neužkerta kelio jokiai Amerikos ginklavimosi programai. Diskusijos tuo reikalu vyko visą laiką: Valstybės departamento kai kurie aukštieji pareigūnai buvo už ją, gi Gynybos departamentas pasisakė prieš ją. Prezidentas jau gegužės mėnesį pasakė, kad Amerika nesilaikys šios sutarties, kai darys sprendimus apie naujų ginklų reikalingumą.

Prieš dvi savaites vyresnis administracijos pareigūnas privaciai informavo kelis Kongreso narius, kad naujas B-52 nebus pradėtas naudoti iki gruodžio mėnesio galo. Kongreso nariai yra nustebe tokiu greitu administracijos sprendimu. Sakoma, kad tai dar labiau įtempt santykius tarp administracijos ir Kongreso, kai didėja ginklų pardavimo krizė Iranui. Kongresas neseniai ragino administraciją respektuoti 1979 m. susitarimą.

Vieni už, kiti prieš

Kongr. Les Aspin iš Wisconsin, kuris yra Atstovų rūmų karinių reikalų komiteto pirmininkas, pastebėjo, jog administracija elgiasi taip, lyg nebūtų jokio nesusipratimo Irano reikalu. Jie norį parodyti, sako jis, kad gali daryti didelių sprendimus tuo metu, kai jų užsienio politika yra kritikuojama ir liberalų, ir konservatorių kartu.

Kongr. Jim Wright, demokratas iš Texas, kuris užims Atstovų rūmų speakerio vietą, kaltina administraciją ir sako, kad tai apsunks Reagano ryšius su Kongresu. Bet kiti, kaip sen. Dan Quayle iš Indianos, sako, kad administracija jau seniai turėjo tai padaryti, nes Sovietų Sąjunga ne kartą yra sulaužiusi savo įsipareigojimus.

Sovietai geresnėje pozicijoje

Ekspertai klausia, kokią poziciją dabar užims Sovietų Sąjunga. Administracija kaltina sovietus kitais susitarimų nesilaikymais, o ypač bandymu metu raketų signalų maišymu. Pagal žvalgybos pranešimus, Sovietų Sąjunga yra geresnėje pozicijoje raketų gamine, negu Amerika. Maskva galbūt ir toliau laikysis susitarimo propagandiniiais tikslais. Sovietų Sąjunga, pavyzdžiui, turi 818 raketų, kurios turi po kelis atominius užtaisus. Tokių raketų riba yra 820.

KALENDORIUS

Gruodžio 3 d.: Pranciškus Ksaveras, Hilarija, Aumanas, Vingra.
Gruodžio 4 d.: Barbora, Jonas D., Vainotas, Liugailė.

ORAS

Saulė teka 6:59, leidžiasi 1:21.
Temperatūra dieną 31 l., naktį 26 l. Galimas sniegas.

SKAUTYBĖS Mikolas

GLOBOJA CHICAGO SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

1986-TUOSIUS METUS BAIGIANT

Baigiame užversti 1986 metų kalendorių, o taip pat ir Vydūno Jaunimo fondo 35 metų veiklos dienoraštį. Vieniems šis buvo paguodos šaltinis, kitiems susiraminimo, padaršinimo siekti aukštesnio išsimokslinimo. Jaunimą rėmėme visais galimais būdais: paskolomis, bet ne dovanojimo; stipendijomis (negražinamomis); visuomeninio darbo vasaros kursais (studentai gaudavo atlyginimą); jaunimo organizacijų pašalpomis; paruošdami lietuviškas knygas jaunimui; leisdami svarbias lietuviškas knygas.

Visa tai pasiekėme kalėdinių atvirukų vajuos pajamomis, kurios jau 1986.1.1. peržengė 309,740 dol. sumą. Iki to laiko jaunuomenės reikalams išmokėjome 273,666 dol. Mes nesiekiamo visus prašymus patenkinti, o juos labai stropiai atrenkame. Štai kodėl drįstame prašyti jūsų paramos įsigyjant kalėdinius atvirukus ir aukos Vydūno Jaunimo fondui.

1987 metais yra pramatyta plati veiklos programa. Apie ją pranešime vėliau, švęsdami 35 metų sukaktį.

Didžiai dėkojame už jūsų paramą Vydūno Jaunimo fondui. Kiekvienas paaukotas doleris yra išmokamas tris kartus ir neturi panašaus pavyzdžio kitų fondų veikloje.

Sirdingai sveikiname šv. Kalėdų šventėse ir linkime laimingų ir gražių Naujųjų 1987 metų!

Su padėka ir pagarba

Dr. Romualdas Viskanta
Tarybos prezidento pirm.

Vytautas P. Mikūnas
Valdybos pirm.

Vydūno Jaunimo fondo valdyba visiems savo rėmėjams jau pasiuntė šiu metų kalėdinių sveikinimo kortelių rinkinį, kurie paruošti naudojant dailininkės S. Ados Sutkuvienės piešinius, fil. vs Vytenio Statkaus ir vs Vlado Bacevičiaus nuotraukas. Siunčios negavusieji prašomi kreip-

tis į VJF valdybos pirm. Vytautą Mikūną, 3425 West 73rd St., Chicago, Ill 60629, tel. 471-0581. Visos aukos Jaunimo fondui yra nurašomos nuo federalinių mokesčių.

KALĖDINĖ SUEIGA CHICAGOJE

Visų Chicago skautų ir skaučių tuntų bendra kalėdinė sueiga įvyks sekmadienį, gruodžio 14 d., 10 val. ryto Jaunimo centro didž. salėje. Sueigos eigon bus įjungtos šv. Mišios, kalėdinės giesmės ir tuntų pasirodymai. Sueigoje kviečiami dalyvauti skautai akademikai, tuntų veikloje nedalyvaujantieji skautininkai, kės ir skautų, čių tėveliai.

AKADEMIKŲ ŽIEMOS STOVYKLA

ASD ir Korp' „Vytis“ žiemos stovykla vyks š.m. gruodžio 27 - sausio 4 d. „Bear“ Lodge, Winchester, Wisconsin. Stovyklos mokesčiai - 150 dol. Registracija - Albertas Tuskenis, tel. 434-8744 arba Romas Penčyla, tel. 883-0339. Nedelsiant registruokitės. Stovykla žada būti tikrai įdomi ir smagi.

REIKALINGOS UNIFORMOS

Skautų vienietų vadovybės (visų tuntų ir visose vietovėse) prašo išaugtas ir nebenaudojamas uniformas atiduoti turtininkams, kėms, kad jomis būtų aprūpinami uniformų reikalingi broliai ir sesės. Apgailėtina, kad mūsų uniformos vis dar atiduodamos įvairių amerikietiško šalpos institucijų drabužių rinkliavoms, o mūsų broliai ir sesės jų labai reikalingi. Peržiūrėkite savo drabužines ir jose esančias nebedėvimas uniformas atiduokite jų reikalingiems mūsų vienietų broliams ir sesėms.

AKADEMIKŲ DĖMESIUI

Akademiški skaučių draugovė (ASD) Chicagoje kviečia visas mergaites, pradėjusias studijas universitetuose, įsijungti į skaučių akademiškių veiklą. Visos kviečiamos dalyvauti šeštadienį, gruodžio 6 d., 3 val. p.p. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje ruošiamoje arbatėlėje.

Brolių gretos JAV Vidurio rajono stovykloje Rake.

SKAUTYBĖS SILPNĖJIMO AUSTRALIJOJE PRIEŽASTYS

vs dr. A. Mauragis

Po Pirmojo pasaulinio karo atėjusi į Lietuvą skautybė jaunųjų buvo priimta ir išgyventa su entuziazmu. Galima tvirtinti, kad per visą Lietuvos nepriklausomybės metų skautai Lietuvoje augo ne tik skaičium, bet ir intelektualiai. Daug gabių jaunuolių užaugę pasireiškė įvairiose gyvenimo srityse, kaip gerai išauklėti ir paruošti mokslinių profesijų specialistai, sąžiningi, žvalūs ir darbštūs profesionalai. Išsilauginome gausų skaučių pavyzdžių karininkų, akademikų, profesorų, gydytojų, advokatų, inžinierių, valstybininkų, visuomenininkų, kultūrininkų ir kunigų. Skautybė plačiai įsiliejo į lietuvišką gyvenimą, kaip sveikas tautos elementas. Buvo visų gerbiama ir vertinama organizacija.

Tą patį galėtume pasakyti ir apie kitas tautas - skautai augo visame pasaulyje. Po Antrojo pasaulinio karo pasikeitė žmonių nuotaikos, nubluko idealai, daug tautų tapo pavergtos, pergyventa daug skriaudų. Ateitis pasidėmė nebeaiški, jaunimas ėmė ieškoti naujų kelių; nebedėjimo tapo uniforma, ženklai, nes tai priminė kariuomenę, kuria daugumas bodėjosi, kaip visų nelaimių nešėja. Jaunimas, veikiamas naujų, ėmė nembėgti nei tvarkos, nei drausmės, apsirėngę skarmalais, po kelias dienas nesiprausę, jautėsi esą kitokie negu visi. Šitokiame nuotaikose skautybė augimas ir sustojo, ir tai visame pasaulyje.

Kalbant pro domo suo, tenka pasakyti, kad Lietuvoje skautai visai išnyko sovietams okupavus kraštą. Sovietams, kaip totalitarinėje valstybėje, visi sąjūdžiai yra uždrausti, išskyrus komunistinę pasaulėžiūrą puoselėjančias organizacijas, kaip komjaunuolius ir pionierius, kurių tikslas išauginti komunistų partiją prieauglį. Tik deka senųjų skautų entuziastų, lietuvių skautų vienietai atsikūrė tremtyje - Vokietijoje ir Austrijoje, Innsbruko universitete. Vėliau, kaip organizavo JAV-ese Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir kituose pasaulio kraštuose, ir jau apie 40 metų sėkmingai dirbaujasi. Jie pilnai atkūrė Lietuvių Skautų Sąjungą su visais padaliniais ir hierarchine viršūne. Tai labai didelis įnašas į lietuvių išlaikymą ir bendrai į humanistinę tautų pakilimą ir viso pasaulio glaudesnę bendravimą, skleidžiant aukštesnius žmonių idealus - Dievo, Tėvynės ir Artimo meilę.

Kalbant apie Australijos lietuvių skautus, tenka pasakyti, kad čia mes pradėjo-

me nuo pačių pirmųjų į Australiją atvykimo dienų organizuoti savus vienetus. Nekalbėsiu apie tuos įdomius, pirmuosius, skautiškus žingsnius Australijos kontinente, apie tai daugumas žino, o nežinantiesiems patariau pasiskaityti Australijos Lietuvių metraščius, kuriuose vs B. Žalys visa tai gražiai aprašė. Nežiūrint labai sunkių sąlygų, dėl didelių atstumų, transporto nebuvimo, dėl laiko ir finansų stokos, buvo nelengvas darbas suorganizuoti vienetus, palaikyti glaudžius ryšius, reikėjo didelio entuziazmo ir pasiūkiojimo iš vadovų, tėvų bei globėjų, kad visas kliūtis nugalėjus. Bet jaunystė - jei idealai yra gyvi - kliūčių nežino.

Australijos rajonas išaugo į tvirtą vienietą, reguliariai ruošiamos rajoninės stovyklos tapo stripybės šaltiniu. Veiklos viršūnė pasiekta bene 1978 m., kai Australijos rajonas suruošė VI-ąją Tautinę stovyklą, kurioje susitiko su JAV, Kanados, Australijos skautų vadovybėmis ir su Pasaulio skautų šefu; tai buvo didelis triumfas. Bet kas po to? (Toliau dr. A. Mauragis statė specifinius klausimus, spręsdamas kodėl lietuvių skautų veikla Australijos rajone silpsta):

I. Australijos rajono skautiškoje veikloje entuziazmas dar ir dabar nėra išnykęs, tačiau jėgų skautavimui jau esame pritrūkę. Griebėmės vadovų paruošimo - surengėme vadovų kursų Adelaidėje, instruktorius atsikvietėme net iš Amerikos, kursai praėjo su pasisekimu, bet vadovų nedaug prisitauginome... Sudarėme tolimesnių kursų vadovybę, paskirdami vadovus, bet tų kursų lig šiol taip ir nebesuruošė... Kodėl, kokios priežastys uždelsė šiu kursų tolimesni ruošimą (dr. A. Mauragis turi galvoje „Ažuolo“ - „Gintaro“ vadovų-vių mokyklų kursus. - T.Ž.)? Viena aišku - kol neturėsime tinkamai paruoštų vadovų, tol negalime tikėtis, kad skautiškoji veikla būtų gera.

II. Turėjome gražiai pradėjusį reikštis ASS Sydnejaus skautų akademiški vienietą - kur jie dingę? Kiek žinoma, visi tebėra Sydnejuje, tai kodėl jų veikla sustojo? O jų veikla tikrai buvo teigiamas įnašas į skautišką ir bendruomeninę veiklą.

III. T.L.J. Kongresas atitraukė iš skautų daug jėgų, tai neginčijama tiesa, bet PLJK rengėjams skautai ne tik gali, bet ir turėtų būti labai naudingi. Kokia prasme? PLJK programa gana plati - nevien liuanistinės studijos, bet susitikimai, stovyklos, dainos, pasirodymai ir kt. Kad galėtų sėkmingai pravesti

Kongresą, Australijos lietuvių jaunimas turi tam atitinkamai pasiruošti. O tokiems pasiruošimams geriausias sąlygos yra skautų stovyklose. Reikia raginti, kad jaunesni Kongreso ruošėjai nenutrauktų ryšių su skautais, o priešingai - stengtųsi palaikyti kuo artimesnius ryšius.

IV. O kaip yra su mūsų Sydnejaus skautais, emis ir vadovais?..

Šis, v.s. dr. A. Mauragio pašnekesys diskutuotas Sydnejaus Skautų Židinio metinėje sueigoje, 1986.3.2. Sueigoje dalyvavo dalis Rajono Vadijos pareigūnų, ASS Sydnejaus skautais ir „Aušros“ tunto atstovai.

Diskusijų metu buvo bandomi rasti atsakymai dėl skautybės silpnėjimo. Kaip priežastys buvo nurodyta lietuvių kalbos nuosmukis, tėvų nesirūpinimas vaikų kalba namuose, vadovų neparuošimas, perdidelis lietuvių išsiskirstymas, savaitgalio mokyklų permaža įtaka ir t.t.

Dabartinė rajono vadija vadovų kursų reikalą buvo iškelusi praėjusiame Australijos rajono vadovų suvažiavime, 1985 m. pradžioje; tuo metu suvažiavimo dalyviai tam pritarė, bet kai praktiškai buvo pradėtas šio reikalo organizavimas vietovėse (kur iniciatyvą turėjo parodyti patys vienietai), buvo pasiteisinta kandidatų stoka, laiko neturėjimu arba visai j tai neatsiliepta, net ir po pakartotinių priminimų, kad tokių kursų pageidaujama.

Dėl vietos akademiški skautų veiklos pasisakė jų vadovai: buv. veiklaus ASD skyriaus narės jau visos yra užbaigusios studijas, pradėjusios dirbti savo specialybėse. Pirmieji metai nelengvi - stengiamasi įsikurti, įsitvirtinti savo profesijose, kuriamos šeimos ir t.t.; laiko lieka mažai. Remiantis praeties patirtimi, jos vėl ateis į skautišką ir visuomeninę veiklą, kai paaugs šeimos... O senieji filisteriai, nežūrint gausios metelių naštos, dirba skautiškoje veikloje, talkina kitiems organizaciniams vienietams ir jiems tikrai negalima prikišti visuomeninio darbo vengimo.

Skautų vienetuose ateinantį naujį kartą esanti visai kitokia, negu tai buvo prieš 20-30 metų - silpnas lietuvių kalbos mokėjimas, verčias bent dalinai naudoti anglų kalbą, visai kitoks nusiteikimas drausmei, uniformų dėvėjimui ir t.t. Vadovų ne tik trūksta, jų nėra. Jais skiriamai tie, kurie sutinka eiti pareigas, daugiausiai tik gerų norų vedami, bet dažnai be tinkamo pasiruošimo, patirties. Jie daro ką gali... O tie, kurie yra baigę vadovų kursus, dar nereiškia, kad jie ateis į vadovaujančius postus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$53.00. foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiučiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00	\$30.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius laisvo savo nuožūra. Nesuaukdotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišiučiamos gavus prašymą.

— Gruodžio 7 d., sekmadienį, 12 val. FSS sueiga Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Filisterė N. Maskoliūnienė pasidalins

ispūdžiais iš savo kelionių. Kviečiami visi nariai dalyvauti.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
(IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami ofisė)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas (rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS - karūnelės,
lūteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofisio tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisė perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PK 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
OPTOPEDINĖS LIGOS -
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-7000
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisė perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė - Vidaus ir plaučių ligos
2638 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 432-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-8220 (312) 361-8222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofisio tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Vydūno Jaunimo fondo tarybos pirmininkas dr. R. Viskanta įteikia dovaną adv. Rimai Skorupskaitėi, įvertinant jos ilgametį darbą JVF.

Latviai MUS PRALENKĖ

Švedami savo nepriklausomybės paskelbimo dieną, kuri buvo lapkričio 18 d., latviai galėjo pasidžiaugti nauju nepaprastai puikiu leidiniu anglų kalba „Latvia“. Tai 252 pusl. didelio formato knyga, turinti daugiau kaip tūkstantį spalvotų iliustracijų su profesorių ir kitų specialistų paruoštais tekstais, apimančiais visų sričių informaciją apie Latviją. Kaip rūpestingai šis reprezentacinis leidinys ruoštas, galima spręsti, kad jis buvo spausdinamas Japonijos spaustuveje, Tokijo mieste. Užtat nuotraukos išėjusios aiškios. Jos apima Latvijos vaizdus, miestus, miestų herbų, istorinę kartografiją, jų tautinį meną, skulptūrą, tautinius audinius, tautinius drabužius, okupacijos vaizdus, jų kalinius, rašytojus, menininkus, gyvenimą išeivijoje ir daug kitų dalykų. Reikia tik stebėtis, kaip latviams pavyko tiek daug ir tokių gerų iliustracijų surinkti. Įžangoje prisipažįsta, kad kai ką pasisekė konfidencialiai atsigabenti iš Latvijos.

Išpūdingas skyrus — Latvija sovietų ir nacių okupacijoje. Čia išsamiais tekstais ir gausiomis nuotraukomis pavaizduotas vykdytas genocidas. Gausybė nužudytųjų paveikslų. Du puslapiai sudaryti iš meniškai paruoštų deportuojamųjų į Sibirą sąrašo, liudinių pasakojimų, jų atsiminimų rankraščių faksimilės. Be vaizdų, knygoje yra ir gausiai ryškiai išspausdintų Latvijos bei kaimyninių sričių žemėlapių. Iliustracijos parpūno daugiau kaip 30 fotografų ir jos dar gautos iš gausių kitų šaltinių.

Nemažesnę nuostabą kelia ir tekstai apie Latviją. Juos naudota nuosaukiškai, dažniausia teuzimant tik trečdali puslapio, paliekant vietos iliustracijoms, o tarpais iliustracijoms skiriama du gretimi puslapiai išties. Tekstams paruošti sutelkti įvairių sričių specialistai — profesoriai, Stockholmo univ. profesorė — archeologė dr. Rasma Brisgal, Brock universiteto Kanadoje prof. dr. J. Dreifelds, Arizonos univ. literatūros prof. dr. R. Ekmanis, Oklahomos univ. prof. rašytojas A. Ivaska, Pacifiko luterono univ. Verslo mokyklos dekanas dr. G. Keninš, Wisconsin univ. prof. P. Lazda, Carnegie univ. prof. dr. J. Sileniks, istorikas A. Šilde, Wisconsin univ. prof. V. Zeps ir daugybė kitų redaktorių, laikraštininkų, visuomenininkų.

Knygos vyriausias redaktorius V. Simanis su stiprių redakcijos kolektivu, į kurį įėjo ir Chicago lietuviams pažįstamas Ilmars Bergmanis.

Šitokio kapitalinio veikalio išleidimas, suprantama, pareikalavo daug lėšų. Reikšminga, kad daug centrinių latvių organizacijų prie šio albumo informacinio leidinio prisidėjo. Suminėmė bent svarbesnes — Amerikos Latvių sąjunga, Pabaltijo veteranų sąjunga, Pavergtų tautų komitetas, Etnografijos, dokumentacijos, registracijos centras ir archyvai, Chicago latvių akademių sąjunga, Chicago latvių moterų gilda, Chicago latvių inžinierių sąjunga, fraternalinės organizacijos ir kredito draugijos, Latvių žmogaus teisių sąjūdis, Latvijos liaudies meno muziejus, Latvių fondas, Latvių institutas, Latvijos vanagai, Latvijos pasiuntinybė, Latvijos komitetas ir latvių fondas Švedijoje, Laisvųjų latvių pasaulio federacija, latvių parapijos, įvairių miestų latvių draugijos ir daug kitų vienetų bei pavienių aukotojų.

Tas viskas rodo, kaip pla-

čiai ir kaip rūpestingai šis veikalas buvo ruošiamas ir kaip gausiai įvairių vienetų remiamas. Taip aukštą kvalifikacijų specialistų paruoštą, puošnų ir rūpestingai išleistą dokumentinę knygą mieliai laikys universitetų, miestų ir kitokios bibliotekos, ir tai bus geriausias liudijimas, kad tauta, turinti tiek gausiai intelektualinių pajėgų, sugebanti taip organizuotai veikti, pasiekusi nepriklausomybę tokių laimėjimų turinti jdomia praeiti, yra verta susilaukti nepriklausomo gyvenimo, juo labiau, kad ji sugebėjo į pasaulį paleisti tokį stiprų savo gyvybės šauksmą.

Skaldydami šią įdomią knygą — albumą, sužinojome daug įdomių dalykų apie mūsų kaimyninę Latviją. Latviją turi arti 1000 upių ir upelių, kurių bendras ilgis daugiau kaip 9,600 km. Latvijoje yra 958 rūšys ir atmainos stuburinių gyvių, kurių tarpe 90 žinduoliai, 354 paukščių rūšys, 87 rūšys žuvų. Rygos kaime yra vieni iš didžiausių pasaulio vargonų. Turi 6,883 triūbas, kurios yra nuo 4 cm iki 10 metrų ilgio. Deja, ir latvių katedra okupantų konfiskuota, paversta muziejumi ir koncertų sale. Liepojuje jau 1889 m. buvo įvestas elektrinis tramvajus, pirmas tada visoje Rusijos imperijoje. Dabar Latvijoje mažiau negu 55% gyventojų kalba latviškai, iš viso arti 1,5 mil. žmonių. Latvijoje katalikai sudaro 25% gyventojų. Juos aptarnauja 177 kunigai.

Latviai apskaičiuoja, kad jų turima apie milijoną dainų. Leidiny daug kartų ir palankiai atsiliepiama apie lietuvius. Primenama, kad lietuvių tulkinto Latvijos laisvės kovose. Kritiškų kovų momentu Lietuva suteikė Latvijai paskolą. Nepriklausomybės metu Latvija padarė visose srityse didelę pažangą. Savo sviesto eksportu užėmė ketvirtą vietą Europoje ir septintą visame pasaulyje. Latvija užėmė aukščiausią vietą Europoje studentų procentu: net trys tūkstančiai gyventojų.

Knygoj pabrėžiama, kad Sovietų Sąjunga buvo pareikalavusi iš Prancūzijos ir Anglijos palikti jai laisvas rankas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje bei leisti užimti tų kraštų uostas, tik tada Maskva įsijungs į kovą prieš Hitlerį. Demokratiniai kraštai nesutiko, tada Maskva pasirinko draugystę su naciais, kurie jai tą prižadėjo.

Latviai dabar laisvojo pasaulio universitetuose turi apie 1000 savo profesorių. Knygoje duodamas sąrašas svarbesniųjų. Pirmoji latviškai išleista knyga Latvijoje buvo katalikų katekizmas, pasirodęs 1585 m. Rygoje buvo vaidintas „Mindaugas“ (1979 m.), duodama nuotrauka vienos tos dramos scenos.

Latvijoje vyko dainų šventė, kai pradėjo įžygiuoti Maskvos okupacinė kariuomenė. Tą pranešus, jungtinis choras tris kartus sugiedojo Latvijos himną. Okupantų surežisuotą rinkimų duomenis Maskvos žinių agentūra Tassas paskelbė visą parą anksčiau, negu balsavimai pasibaigė. Išpūdingos nuotraukos komunistų įvykių masinių egzekucijų Latvijoje. Jaudinanti ištrauka iš Sibiro tremtinės užrašų: „Branus Dieve, aš noriu gyventi“. Nuo bolševikų bėgo apie 300,000 latvių, bet laisvąjį pasaulį tepasiekė apie 120,000. Stovyklose latviai buvo įkūrę apie 200 savo mokyklų. Labai išpūdingi aprašymai įkalintų latvių patriotų, gausybė jų nuotraukų. Visas veikalas nuostabios vertės.

Juoz. Pr.

MAŽOSIOS LIETUVOS LIKIMAS

(Pabaiga)

Lietuva tuo metu dar buvo povokiška letena, valdžia ir karinės pajėgos tebuvo dar organizacinėje stadijoje. Aplinkui jau spietėsi priešų gaujos, didžiųjų valstybių tarpe draugų veik neturėjome. Lenkai ir jų draugai prancūzai buvo prieš Mažosios Lietuvos prisijungimą. To akto pasekmėje tik Klaipėdos kraštas grįžo prie Lietuvos.

Kai kurie vokiečiai įvairiais būdais bandė įrodyti Mažosios Lietuvos vokišką praeitį. Ta tendencija ypač sustiprėjo įsigalėjus naciams. Bet tas jiems sunkiai vyko. Kelių šimtmečių metu vokiečiai negalėjo pakeisti krašto lietuviško charakterio. Per 700 metų okupacijos vokiečiai nesugebėjo panaikinti lietuviškumo pėdsakų. Pagal Prūsijos geografą C. Hennenberger, XVI amžiaus antroje pusėje lietuviškai kalbanti zona apėmė Sambijos pusiasalį su Karaliaučium. Tuomet Mažoji Lietuva apėmė plotą apie 15,000 kv. km.

Mažosios Lietuvos germanizacija šį plotą gerokai siaurino. Tačiau vokiečių m. loms skirtuose skaitymuose ir Brockhauso Enciklopedijoje bent iki 1925 m. Mažajai Lietuvai priskaitomas plotas (su Klaipėdos kraštu) dar apėmė apie 11,400 kv. km. Šį plotą mes turime laikyti minimaliu Mažosios Lietuvos plotu.

Naciai visais būdais stengėsi sunaikinti lietuviškos pėdsakus, su priemonėmis nesiskaitė. Tai jie vykdė plačiu frontu: falsifikavimai istorija, areštuodami, kankindami lietuviškai nusista-

JUOZAS ŽYGAS

čiusius. Parengė ir išleido naują Rytprūsius žemėlapi su suvokietintais ir pakeistais vietovardžiais. Naciai savo planų užbaigti nebesėjo. Vokiečių frontui braškant, Maskva radijo bangomis į Lietuvą kalbėjo: „Mažoji Lietuva — tai kraštas nuo amžių lietuvių gyventas, jų prakaitu ir krauju laistytas ir jo gražinimas Lietuvai — bus tik menkas, palyginti, medžiaginis ir moralinis atpildas už laike tiek amžių patirtas iš Kryžiuočių ordino ir krauju vokiečių neįkainojamas medžiagines ir dvasines skriaudas. Ji bus gražinta Lietuvai!“ (V. Žemaitis. Sūduvos Praeitis, 108 psl.).

„Sovietai, ruošdamiesi į konferenciją su Vakarais (Potsdamą), labai gerai žinojo, kad jie jokių būdu neirodys, jog Karaliaučiaus kraštas kuomet nors bent iš dalies buvo rusiškas ar slaviškas. Jau kiek anksčiau prieš Potsdamo konferenciją Sovietai pristatė labai gausią medžiagą dviem sovietiniams dienraščiams, einantiems Amerijoje lietuvių kalba. Tai buvo daugybė straipsnių sovietinio komisaro Povilo Pakarklio, įrodančio Karaliaučiaus ir Tilžės krašto seniau tvirta, dabar nusilpėjusi lietuviškumą. Tad 1944-45 Sovietų diplomatija, matyt, nusprendė pasinaudoti P. Pakarklio žiniomis apie šiaurinių Rytprūsių lietuviškumą, reikalaujant to krašto Sovietų okupuotai Lietuvai (K. Pakštas, Aidai, 1952 Nr. 1).

Potsdamo rusai pamatė, kad Rytprūsius ir Karaliaučius galima daug lengviau gauti, negu buvo galvoje. To krašto lietuviškumo net įrodyti nereikėjo, niekas tokio klausimo nekėlė. Rusai, gavę Rytprūsius okupuotai Lietuvai, pradėjo ten šeiminkauti. Dar negirdėtus ir nematytus žiaurumus įvykdė į tą kraštą atskraustę rusai. Vokiečiams besitraukiant buvo vykdoma gyventojų evakuacija. Nežiūrint vykdytos evakuacijos ir gyventojų nuostolių fronto zonoje, laikoma, kad, rusams užėmus, Mažojoje Lietuvoje galėjo būti apie 300,000 gyventojų. Nepaaiškina ne keletui metų, iš to skaičiaus nieko neliko. Kur dingo vietiniai gyventojai? Sovietologijos ekspertų tokie bežinios dingusiųjų skaičiai nestebina. Sibiro snieguose yra dingę milijonai ir išistos tautos be jokios atskaitos!

Lietuviškos giminės, kurios vedė gal ilgiausią užsėmusią kovą su vokiškąja ekspansija, vėl nedalyvavo dalybose, kai vokiečiams buvo suduotas smūgis. Dėl nežinomų priežasčių nepasinaudojome progomis ordino ragus aplaužant (1410 ir 1466). Šios klaidos dar nėra mūsų istorikų išnagrinėtos ir išaiškintos. Jeigu progų neišnaudojome XV šimtmečiuje, tai šiame šimtmečiuje jėgų pusiausvyrą jau aiškiai buvo mūsų nenaudai. Kai Versalio sutartimi buvo apkarponi Vokietijos pakraščiai, tai mes buvome per mažai ir per silpnai tai išnaudoti. Pasibaigus antrajam pasauliniam karui mūsų situacija nebuvo daug kuo

geresnė. Žinoma, galime kaltinti sovietinius Lietuvos vadus, bet ar nauju tai priklausė? Juk žinome, ką Kremliaus vadai kalbėjo. Jie viešai ir nesislepdami sakė (M. A. Suslov): „Lietuva bus — tik be lietuvių“. Tokie buvo Kremliaus planai.

Pasitaiko, kad ir Maskva apskaičiuoja. Taip buvo ir šiuo atveju. Komunistiniai planuotojai, gerai nepažindami Vakarų psichologijos, tikėjosi susilaukti Vakarų valstybių reakcijos. Net jie manė, kad Vakarai negalės tokių jų darbų nematyti ir juos toleruoti. Tokiam atvejui jie pradėjo iš anksto ruošti. Sovietų Mokslų akademijai pavedė paruošti duomenis, paremtus vokiečių mokslo šaltiniais, kad tai nuo amžių buvusios lietuvių etninės žemės. Šį darbą pasiemė atlikti Sovietų Mokslų akademijos narys etnologas Povilas Kušneris. Jis paruošė gana neblogo studiją, kuri buvo išspausdinta 1951 m. Mokslų akademijos Maskvoje. Šis veikalas susideda iš dviejų dalių. Pirmoji dalis yra etninės studijos, antroji dalis (106-277 psl.) „Pietryčių Pabaltijo etnine praeitis“.

Rusai kiek pervertino Vakarų Europą ir jos dėmesį Rytų ir vidurio Europai. Vakarai buvo susirūpinę savimi ir nekreipė dėmesio, ką rusai darė su Rytu Europą. Pasauliui ir net lietuviams nekreipiant dėmesio, rusai išsidrąsino ir 1946 m. liepos 4 d. Karaliaučius pavadino Kaliningradu. Pasauliui ir j tai nereaguojant, rusai darėsi įžulesni ir pradėjo perrašyti ir klastoti istoriją. Išdrąsinę jau pradėjo rašyti: „Kaliningrado sritis sudaryta 1946 m. balandžio 7 d. iš senų, amžių Pabaltijo slavų žemių“ (Bolsaja Sovetskaja Enciklopedija, 19 tomas, 2-ji laida, 1953 m. psl. 426-429).

Pradėjus net enciklopedijoje toki melą skelbti, anksčiau rašyti P. Pakarklio straipsniai ir Kušnerio studija apie Pabaltijo etninę praeitį ne tik nebuvo daugiau reikalingi, bet pasidarė net žalingi. Tad buvo pasistengta, kad iš knygų lentynų išnyktų. Stalinui mirus įvyko nežymus posūkis, gal kas nors prisiminė K. Markso raštus ir išdrįso nurodyti, kad propagandos linija nesiderina su Markso mintimis. „Riteriai, raše K. Marksas savo istoriniuose konspektuose, siautėjo kaip ispanai Meksikoje ir Peru, prūsai drasiai priešinosi, bet vis labiau silpnėjo. Svetimšaliai užkariautojai veržėsi į krašto gilumą, iškirto girias, nusausino pelkes, panaikino laisve ir vietos gyventojų tikėjimą. Ten, kur gyventojų neišvėdė, juos pavertė vergais“ (Markso ir Engelso archyvas, t. V, psl. 342-343). Net ir rusams, ipratusiems ir turintiems didelį patyrimą istorijos ir enciklopedijų perrašymui, tokie Markso žodžiai buvo labai nemalonūs. Susitvarkyti su Pakarkliu ar Kušneriu jie turėjo

didelį patyrimą ir praktika. Ne tik jų rašiniai, bet ir patys autoriai galėjo be žinios dingti. žymesni rašytojai dingdavo. Visai kitas reikalas yra su K. Markso raštais, jie per daug žinomi ir perrašyti jų nebegalima. Taip pat neįaugi pasauliui paskelbsi, kad Marksas klydė! Pastebėję tą savo akipilešikumą ir neapsižiūrėjimą, jie nutarė savo melo neatšaukti, bet tylėti. Naujesnės enciklopedijų laidose jau nebekalbama apie Prūsų Lietuvos slaviską praeitį.

Maskva apsisprendė tylėti ir nebekelti savo istorinių pretenzijų, kad kas nors nepradėtų lyginti Markso aprašytų kryžiuočių su komunistinėmis hordomis. Be to, gal jie pamatė, kad nera reikalo savo kėslus dengti istorinėmis pretenzijomis, jeigu jas gali atstoti raudonosios armijos durtuvai ir tankai.

LAIVAS — KALĖJIMAS

New Yorko miesto kalėjimams nebegalint sutalpinti visų kalinių, norima juos apgyvendinti laive. New Yorko valstijos agentūra, kuri rūpinasi kalėjimais, sąlyginiai priėmė planą perremontuoti nevertojamą laivą, kuris plukdydavo žmones į Staten Island, kad jame būtų apgyvendinti per 160 kalinių. Laivo remontas truktų tik du mėnesius ir kainuotų 30,000 dol. už kiekvieną kalinį, kai naujo kalėjimo pastatymas kainuotų 50,000 už kiekvieną kalinį. Laivas būtų laikomas prie Riker salos, kurioje yra Bronx borough kalėjimas. Gretimio Queens borough valdininkai priešinosi šiam planui, nors dėl spalio mėnesį įvykusių riaušių Bronx kalėjime teismas įsakė greičiau būdu sumažinti kalėjimo pergrūdimą.

CHOLESTEROLIO PANAIKINIMAS

Val Krukonis, Phasep Corp., Lawrence Massachusetts, prezidentas ir chemijos inžinierius, paskelbė, kad jo firma turinti būdą iš mėsu, sūrių ir kiaušinių pašalinti 90-95% cholesterolio, nepakenkiant jų skoniu ir ainiui. Kitos bandytos priemonės vis pakenkdavo skoniu. Krukono technologija panaikina cholesterolį, pašildydama maistą iki nustatytos, pastovios temperatūros ir spaudimo, ir tada per maistą turintiems didelį patyrimą istorijos ir enciklopedijų perrašymui, tokie Markso žodžiai buvo labai nemalonūs. Susitvarkyti su Pakarkliu ar Kušneriu jie turėjo

Kanados Tautos fondo atstovas A. Patamsis įteikia 60 tūkstančių čekių Vilko veiklai remti. Iš kairės: Vilko vald. pirm. dr. K. Bobelis, Kanados Tautos fondo pirm. A. Patamsis ir Tautos fondo vald. pirm. J. Gedraitis.

Nuotr. L. Tamošaičio

LAISVĖS KAINA

NOVELĖ

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

3

— Aaaa, — sudejavo žiūrovai. Pirmininkas ir Jogailienės paūgėjęs sūnus pribėgo prie aparato.

— Malonėkite uždegti šviesą. Kazkas sugedo, — paprašė Jogailienė.

Kurį laiką visi trys sukinėjo aparatą, spaudinėjo mygtukus ir pagaliau jaunasis Jogaila, patraukęs beviltiškai pečius, pradėjo išiminti filmą.

— Atrodo, kad toliau šiandieną to įdomaus filmo negalėsime matyti, bet esu tikras, kad pirmą pasitaikiusia proga ponis Jogailienė mums jį parodys. O dabar prašau jusų dėmesio, nes balsų skaičiavimo komisija jau yra pasirodusi pranešti rinkimų rezultatus, — paskelbė pirmininkas nusivylusiems žiūrovams.

Neramus ir susijaudinęs Arūnas grįžo į savo viengūnišką butą. Užsidedęs šviesą, prisitartinio prie pianino, ant kurio auginsiuose rėmeluose šypsojosi nepaprastai gražios merginos nuotrauka. Arūnas ją pakėlė į šaltą stiklą sentimentaliai priglaudė prie lūpų. „Audrone, mano mylimoji Audrone“, šnibždėjo jis tyliai, lyg bijodamas, kad marmurinėmis gyslėmis išmargintos kambario sienos jo nenugirstų, jo paslaptyes neišplėštų. Jogailienės filmas jį gliaui sujaudino. Jo akys vis dar stovėjo lieknas nuotakas siluetas, taip gyvai primenantis Audrone... Ne, tai negali būti. Juk daugybė merginų turi panašias figū-

ras... Daugybė lietuvių turi prinokusių javų aukso spalvos plaukus, kurių neklausus pluoštelis buvo išsprūdęs iš jo nuotakos veliuno.

Arūnui atrodė, kad jo krūtinėje slėpinti paslaptyje yra pasirodusi prasižverti, kaip tas kunkuliuojantis vulkanas. „Tu tik niekam nepasakok apie mudviejų planus, kad kas nors, neatsargiai prisitaręs, nepataikytų į kenksmingas ausis“, atsiveikini mo vakare jo maldavo Audronė, toji nuostabi Vilniaus scenos žvaigždė, šokėja, dainininkė, jo gyvenimo spindintį aušrinė.

Jiedu susitiko po grandiozinio spektaklio „Nemunas šaukia“ didžiojoje Vilniaus teatro scenoje. Po spektaklio, kuriame Audronė Gailytė turėjo didelį ir pagrindinį vaidmenį, svečiams iš užjūrio buvo padarytas specialus priėmimas. Visa tai prisimindamas, Arūnas giliai atsiduso. Tai buvo abipusė meilė iš pirmo žvilgsnio. Jam vis dar sunku patikėti, kad kada nors Audronė ir jis nebesiskirs ir liks drauge visą savo gyvenimą... „Aš lauksiu, Arūnai, nors prabėgtų metų metai. Tik nuo tavo pastangų priklausys mūsų tolimesnis gyvenimas“, maldavo ji, atsiveikindama Vilniaus orauostyje. Jos bučiniai ir dabar dar degino jo lūpas... Tokios merginos, kaip Audronė, nerastumei visame pasaulyje: aukšta, liekna, kaip švėnдрė, švelni, kaip vakaro rasos lašelis, o jos mielasis balsas nuolat skambėjo jo ausyse, kaip kalnų upelio sidabrinis čiuurlenimas.

Vos spėjęs grįžti iš Lietuvos, Arūnas apsilankė pas savo kongreso atstovą ir išdėstė reikalą. Žilaplaukis, simpatingas Jack Smith susijaudinęs išklaušė Arūno pasakojimo ir pažadėjo dėti visas pastangas, kad jo sužadėtinė Audronė Gailytė galėtų atvykti į Ameriką pastoviam apsigyvenimui. „Kas liečia Amerikos įstaigas, tai jokių problemų

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

STAMBUS INAŠAS BALFUI

Balfo 72-to skyriaus Brocktone lapkričio 8 d. surengtame pobūvyje gauta 1,000 dol. pelno. Šalia to dar aukų surinkta 901 dol. Prie šių sumų pridėjus 99 dol. iš skyriaus kasos, viso Balfu centrai šalpos reikalams pasiūsta 2,000 dol. Tai žymiai daugiau, negu ankstyvesniais metais buvo sudaroma. Tokių gražių rezultatų pasiekiami skyriaus valdybos kuoopščiu darbu, narių pareiškimu ir visuomenės dosnumu. Ir šiemet stambiausias aukotojas buvo Juozas Kairys, Fitzmaurice Motor Sales savininkas iš Brocktono. Jis pobūvyje įteikė 500 dol. čekį. Savo kalboje jis pažymėjo, kad lengviau duoti, negu prašyti ar laukti, kad kiti duotų. Buvo laikai, kad Vokietijos griuvėsiuose jis laukė iš Balfu pašalpos, o dabar džiaugiasi, kad per Balfą gali kitus sušelpiti. Balfu 72 skyrius Brocktone yra viena stipriausių ir veikliausių lietuvių organizacijų visoje apylinkėje.

LITERATŪROS VAKARAS

Lapkričio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos antro aukšto salėje surengtas „Laisvės Varpo“ literatūros vakaras nesulaukė visuomenės tokio dėmesio, kokio buvo tikėtasi. Įskaitant vakaro organizatorius, jų talkininkus ir programos atlikėjus, vakare tedalyvavo 66 asmenys. Aišku, neturint mecenatų, mažomis įėjimo aukomis neįmanoma tokio vakaro suorganizavimo išlaidų padengti, tad jis baigtas nuostoliu. Bet kultūrinės veiklos kriterijumi yra ne finansai, o renginio lygis. Šia prasme vakaras buvo sėkmingas ir reikšmingas įvykis vietos lietuvių kultūriniam gyvenime.

Vakaro programoje „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis plačiau aptarė Bronio Railos naujai išleistas knygas „Tave mylėti tegalima iš tolo“ reikšmę, ypač pabrėždamas, kad iš jos plačioji lietuvių visuomenė gali susidaryti bent bendrą vaizdą, kaip palaikomas ryšys su pavergta Lietuva radijo bangomis. Jis taip pat ryškio spaudos žurnalisto darbo skirtingumą nuo radijo žurnalisto. Knygos autorius Bronys Raila, atvykęs iš Californijos, palietė aktualius klausimus, susijusius su radijo tarnyba ir tos tarnybos uždaviniais, ypač santykiu su pavergta tauta. Antroje programos dalyje rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis skaitė savo kūrybą.

„Laisvės Varpo“ vadovybės pavedimu vakarą atliko ir pravedė Gita Kupčinskienė, Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokytoja ir Bostono lietuvių etnografinio ansamblio Sodauto vedėja. Ji nurodė, kad visi keturi vakaro programos atlikėjai yra laureatai, gavę ar laimėję premijas: Petras Viščinis – Amerikos Lietuvių Tarybos už Kalėdų programą ir JAV LB Kultūros tarybos už Vilniaus universiteto sukakties programą, Bronys Raila – JAV LB Kultūros tarybos – už žurnalizmą, o rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis – Rašytojų draugijos – rašytojas Stasys Santvaras už „Rubajatus“, o Antanas Gustaitis už leidinį „Ir atskrido juodas varnas“.

Kaip visuose „Laisvės Varpo“ renginiuose, taip ir šiame Antanas Seduikis iš Brocktono buvo suorganizuavęs lietuviškos spaudos ir lietuviškų plokštelių stalą.

Naujai išleistos Bronio Railos knygos „Tave mylėti tegalima iš tolo“ parduota bene 17 egzempliorių.

SAULIŲ RINKTINĖS SUVAŽIAVIMAS

Broniaus Bajerčiaus vadovaujamos saulių Trakų rinktinės Naujojoje Anglijoje suvažiavimas įvyks gruodžio 6 d. 2 val. p.p. lietuvių klubo patalpose, 67 Vernon St., Worcesteryje. Pasibaigus rinktinės suvažiavimui, 7 val. vakare tose pačiose patalpose vyks Dr. Vinco Kudirkos saulių kuopos Worcesteryje 15 metų nuo įsikūrimo sukakties minėjimas. Rinktinės vadovybė kviečia visus vietas ir apylinkės saulius dalyvauti rinktinės suvažiavime ir Dr. Vinco Kudirkos saulių kuopos sukakties minėjime.

MAZURKEVIČIAI „LAISVĖS VARPO“ KONCERTE

„Laisvės Varpo“ radijo valandėlės programos vedėjas Petras Viščinis vertas pagarbos, kad jis savo koncertus pradeda punktualiai, kad jis ieško ir randa aukštai kvalifikuotus menininkus.

Savo 54-tajam koncertui jis pasikvietė įdomius smuikininkus: Lietuvoje gimusių, operos solisto Kipro Petrausko šeimoje užaugusių Daną Pomarancaitę. Dana yra baigusi Vilniaus konservatoriją, tolimesnes studijas tęsė Maskvoje pas žymųjį pasaulinį smuikininką David Oistrach. Danos muzikinis pasirošimas užėmė jaunystės dienas be pertraukos dirbant ilgus valandas, reikalingas sunkiai smuiko technikai išvystyti. Maskvoje studijuodama ji sutiko Jurį Mazurkevičių, irgi smuikininką, už kurio išteklį, Dana ir jos vyras dabar dirba Bostone.

Koncertą smuikininkai pradėjo pagrodami Haendel-Halvorsen „Pasacaglia“, veikalą parašytą dviems smuikams. Šis barokinis veikalas skambėjo gracingai, elegantiškai, Pomarancaitės vedamos melodijos plaukė, kaip gulbėlis, o Mazurkevičiaus grakštus smuicias vedami akordai jai akompanavo. Tai atrodė lengva ir paprasta, gi iš tikrųjų barokinė muzika yra labai sunki. Toliau sekė Haydn „Sonata B minor“. Nuotai-kingas veikalas, pasižymis žaismingumu, puikiai vedama muzikine linija, ypač tutti vietoje, akcentai, detache, martelė – viskas buvo tobulai išgauta. Gražios melodijos, smuikai gerai susigrojo, įtrauktis charakteris nutėsi iš to veikalų; turtinga, graži harmonija, tikslus tonų žaidimas. Spohr – Allegro in D op. 39. Išpūdingas ir didelės technikos veikalas. Gili melodija ir grakštūs, žaismingi pasazai. Toliau sekė Danos solo. Pakalnis – „Rauda“, romantinis veikalėlis, parašytas liaudies melodijų įtakoje. Gruodis – „Melodija“, daug kartų girdėtas veikalas, todėl skambėjo labai artimai. Ravel – „Čigonų rapsodija“, veikalas parašytas aukšto lygio technikai. Tolimesnėje programoje Juri Mazurkevičius atliko solo Klovos „Preludą“ ir valsą. Romantinis veikalas, pilnas skundo ir tragizmo, lietuviškas savo charakteriu. Smuikininkas turi šiltą ir gilų toną. Debussy „Sonata“, veikalas pilnas depresijos, skausmo. Abudu Mazurkevičiai kartu atliko Wieniawskio „Capriccio“, romantinis veikalas, ramių ir žavingų melodijų. Sarasate „Navarro“, techniškai veikalas, žaismingai išgauti akordai, sunkus, bet populiarus. Klausytojams

TYLIAI ATVAŽIAVO IR TYLIAI IŠVAŽIAVO

Antanas ir Julė Vyšniauskai, praleidę vienuolika metų Calgary, Alberta, Kanadoje, 1986 spalio mėnesį išvyko į Houston, Texas. Čia Antanas rūpinsis savo bendrovės praplėtimu. Jo specialybė kompiuterizuotas alyvos bei natūralių dujų energijų panaudojimas prekybiniams centrams.

Antanas atvyko į Calgary kaip studentas, bet paliko jį kaip mokslininkas, technologas ir savo bendrovės vadovas.

Juozas Karasiejus „Gintaro“ vardu įteikia 1986 m. pirmininkui Antanui Vyšniauskui dovaną.

Nuotr. Kęst. Dubausko

Gyvendami Calgaryje, Antanas ir Julė buvo veikliai išvėlė į Calgary Lietuvių Bendruomenės veiklą. Julė buvo viena iš tų moterų, būdama lietuvaite, kuri pagelbėjo Aidai, Birutei, Elvyrai Krausienė. Joms pavyko išlaikyti Calgary lietuvių tautinių šokėjų grupę apie septynerius metus. Aš esu tikras, kad jų mokiniai ateityje gali tapti gerais mokytojais. Julė buvo Calgary lietuvių tautinių šokėjų grupės apie septynerius metus. Aš esu tikras, kad jų mokiniai ateityje gali tapti gerais mokytojais. Julė buvo Calgary lietuvių tautinių šokėjų grupės apie septynerius metus. Aš esu tikras, kad jų mokiniai ateityje gali tapti gerais mokytojais.

„finansų“ reikalų vedėja ir patarėja. Ji taip pat buvo koautorė su Elvyra Krausiene ir Aldona Condon (Dubauskaitė) sėkmingos virimo knygos „Lithuanians Cook in Calgary“. Julė buvo taip pat veikli Calgary Lietuvių Bendruomenės valdyboje kaip sekretorė, kultūros ryšininkė su kitataučiais, virėja, parenkėja „Calgary Lietuvių Žinių“ redakcijos darbuotoja – sudėti ir išleisti per vieną vakarą daugiau 160 kopijų tai nelengvas darbas. Antanas irgi laikas nuo laiko įsivėlavo į bendruomenės veiklą, padėdamas suorganizuoti jaunimo stovyklas, atgabenant iš kitur tautinių šokių grupes. Dabar, norėdamas išplėsti savo kompanijos ribas, perdavė pirmininko pareigas Romui Kuzmickui ir krašto tarybos nariui Kęstutii Dubauskui.

Antanas su Julė visada kreičia didelį dėmesį lietuvių kultūros veiklai. To dėka jie patys užaugo veiklioje lietuviškoje parapijoje. Julė yra Čegų dukterė ir gimė Londone, Ontario provincijoje. Londone ji

nenustojant ploti, smuikininkai pagrojo dar tris veikalus, paskutinis buvo Mozarto „Rondo“.

Savo nuotaikomis smuikininkai užburė klausytojus. Tokio lygio koncertų mažai girdime.

Elena Vasyliūnienė

SAULIŲ SUVAŽIAVIMAS

Trakų rinktinės N. Anglijoje suvažiavimas įvyks gruodžio 6 d. 2 val. po pietų, 67 Vernon gatvėje, Worcester, MA. Kviečiam visus N. Anglijos saulius ir saulius suvažiavime dalyvauti. Bus pristatytas naujai išrinktas rinktinės pirmininkas ir visa valdyba, apdovanoti šauliai už pasižymėjimus Šaulių sąjungos žymenimis ir padėkos lapais ir kt.

lankė lietuvių šeštadieninę mokyklą, kurioje domėjosi tautiniais šokiais ir įstojo ten į „Baltijos“ šokėjų grupę. Antanas yra sūnus Bruno Vyšniauskų ir yra gimęs Winnipeg, Manitobos provincijoje. Bet Antanas užaugo Delhi – Tilansburg apylinkėje. Anot jo žodžiu, ši lietuvių apylinkė, kuri daugiausia susidarė iš tabako augintojų, turėjo gerų vadovų, kurie jam įkvėpė lietuviškumą ir atsakomybę tautai. Ši tabako ūkininkų apylinkė pirmoji apsiėmė

srityje dirbančių inžinierių. Jie šią kompiuterio sritį pavadino „Hysim“, kurio tikslas yra specialiai paskirtas alyvos ir natūralių dujų fabriku patobulinimui. Antanas sėkmingai baigęs savo Ph. D. chemijos ir alyvos inžinerijos srityje 1980 m., tapo dėstytoju toje pačioje srityje Calgary universitete. Jam dar būnant universiteto dėstytoju, jį sudaryta kompiuterio programa pasidarė tokia populiari Kanadoje, kad ją pradėjo naudoti kompanijos Esso, Shell, Texaco, BP, Dome, Petro-Canada ir t.t. Su šiuo pareikalavimu Antanas 1983 metais buvo priverstas atsakyti nuo kasdieninio dėstyto universitete ir fiziškai įsijungti į savo bendrovės plėtimąsi.

Nepaisant savo bendrovės rūpestių, Antanas vis dar duoda paskaitas vasaros metu Calgary universitete, Anglijoje Londono universitete ir kitose pasaulio vietovėse. Antanas ir jo bendrovė yra pasauliulyje pripažinta viena iš geriausių žinovų kompiuterių sistemų alyvos ir natūralių dujų panaudojimui praktišku keliu. Antanas Vyšniauskas yra parašęs daugiau kaip 30 mokslinių straipsnių šioje srityje ir yra koautorius daugelio šioje srityje išleistų knygų.

Tai yra gražus pavyzdys, ką sąmoningai įdėta lietuviška širdis gali atlikti. Ši jauna savo studentų lėšomis sudaryta bendrovė Calgaryje tapo viena iš didžiausių ne tik Kanadoje, bet ir visame pasaulyje. Tai yra pavyzdys kitoms šioje srityje bendrovėms. Jie bandė, bet šio nepasiekė. „Hysim“ dabar aptarnauja su savo agentūromis Europą, Pietų Ameriką, Australiją ir Pacifico vandenyno salas. Ši jų sudaryta sistema veikia kiekviename krašte, kur kompiuterinė sistema yra pritaikyta toje srityje.

„Vieniolika metų? Man atrodo, kad tas viskas tik atsitiko vienuolikos mėnesių laikotarpyje. Faktai lieka tikrove – jie išvyksta, žinau jie sugrįš. Kalgaričiai niekada negalės jų užmiršti.“

Prieauglis jų šeimoje: Jūlytė, kuri yra dabar penkerių metų, Gediminas – pusantrų metų. Bet jau abu yra paragavę Calgary šeštadieninės mokyklos ryžto, kuri dabar yra globojama Šleikių rezidencijoje.

Aš esu tikras, kad Vyšniauskų pasiekimas yra mūsų tautos pažanga ne tik jų, bet kiekvienoje lietuviškoje šeimoje. Ta garbe dalinasi Winnipeg, Delhi – Thillsburg, Londono ir Calgary lietuviai. O dabar jie atsiras Houston, Texas.

Aš linkiu Houston, Texas, lietuviams sėkmingo paparčio žiedo medžioklės. Taip, jie tyliai atkeliavo pas jus!

KAD LIKTUM TU GYVA

Tai naujoji Lietuvių Operos plokštelė

Plokštelėje yra įdainuoti šie kūriniai:

- LIETUVOS HIMNAS
- LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ
- Jakubėno DE PROFUNDIS
- Karnavičius UZ JORELIŲ iš op. RADVILA PERKŪNAS
- Karoso AUGO KIEME KLEVELIS
- Gaidello UZ JORŲ, UZ KALNŲ iš op. DANA
- Karnavičius ARJA IR CHORAS ir RAUDOTOJŲ CHORAS iš operos GRAZINA
- Budriūno ANT MARIŲ
- Štinkaus SAULĖ MOTINA PAKILO iš op. PAGIRENAI
- Diriguoja ALVYDAS VASAITIS
- Dainuoja LIETUVIŲ OPEROS CHORAS ir Sol. JONAS VAZNELIS
- Trumpą solo partiją atlieka Rūta Pakštaitė

Kaina su persiuntimu \$16.75. Illinoiso gyventojai moka \$17.95

Užsakymus prašome siųsti Draugo adresu:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestiuose. Sažiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoje apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas **BUDRATIS REALTY**
6600 S. Pulaski
778-0600

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

Brighton Parko apyl. išnuom. 6 kamb. butas 2-tram aukšte vyresno amž. asmenims. 3 miegm., apšildomas, virimui plytelė ir šaldyt., patiens apsimokėti gasas ir elektra. \$425. Skambinti 847-5174.

Išnuomuoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

BRONYS RAILA

Tave mylėti tegalima iš tolo

Radijo prakalbos į Lietuvą, 1983-1985. Trečiasis rinkinys komentary, reportažų, pokalbių, išpūdžių ir pasisakymų, kuriuos autorius gyvu žodžiu yra perteikęs Lietuvos gyventojams Laisvės radijo, o vėliau Laisvosios Europos radijo bangomis. Knygoje jų tekstai spausdinami praplėsti ir yra sugrupuoti į šiuos skyrius: Lietuva iš tolo, Tragikoje, Arudas su diršėm, Atbalsiai iš Vakarų, Sukakčių derlius, Pokalbiai, Kelios margos akimirkos. Pateikiama vardu rodyklė ir panaudotos literatūros sąrašas. Leidėjas-mecenas - Kostas Ramonas. Spaudė „Draugo“ spaustuve Chicagoje, 1986. Aplanko dalininkas - Vytautas O. Virkau. 442 psl. Kaina su persiuntimu \$9.70. Illinoiso gyventojai moka \$10.30.

Užsakymus siųsti:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

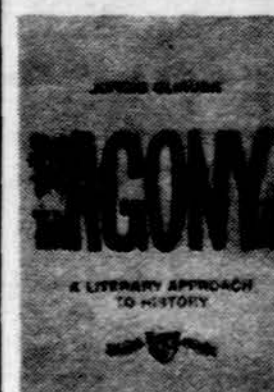
Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragarė ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį. Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinoiso gyventojai moka \$9.40.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

JURGIS GLIAUDA

The AGONY. A literary approach to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanys. Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaulių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokiomis progomis, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu 13.50 dol. (Illinois gyventojai dar prideda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:
Draugas, 4545 W. 63rd St.,

„Vetra“ — lietuvių šokėjų grupė New Havene, Conn.

TAURIOS LIETUVĖS ATMINIMUI

Lapkričio 3 d. New Yorke mirė a.a. Elena Bilminiūtė-Čiurlienė, prof. Jurgio Čiurlio našlė, dviejų dukrų — J. Simutienės ir E. Barnett — motina, iš profesijos — muzikė pedagogė. Jos žemiškoji kelionė tęsėsi 94 metus.

Apie a.a. E. Čiurlienės turiningą ir prasmingą gyvenimą galima būtų daug papasakoti. Lietuvoje ji reikėsi kaip pianino mokytoja. Dėstė Kauno konservatorijoje pianino klasėse, duodavo privačias pamokas. Šalia to buvo veikli visuomenininkė. Aktyviai reikėsi „Lietuvos Vaiko“ draugijoje, kurios tikslas — rūpintis jaunamiečių fiziniu ir moraliniu auklėjimu. Ši draugija steigė vaikų darželius, vasaros aikšteles, stovyklas. Ilgesniam laikui jai teko pirmininkauti Lietuvos moterų globos komitetui, kurio tikslas — rūpintis našlaičiais, steigti jiems prieglaudas, padėti jiems įsigyti specialybes. Abi šios organizacijos atliko reikšmingą darbą nepriklausomos Lietuvos gerovei.

Sovietų okupacija nutraukė visą kūrybinį darbą, suardė visas pastangas, teroru nutildė jaunos Lietuvos valstybinę pažangą. 1947 m. Čiurlių šeima pradėjo kurtis Amerikoje. A.a. E. Čiurlienė ir išvejojė neapleido savo profesijos, davė privačias pianino pamokas, domėjosi moterų veikla, 1954 m. dalyvavo Lietuvos Moterų klubų federacijos New Yorko klubo steigime. Velionė buvo nuosirdi aukotoja lietuviškiems reikalams, iš savo kuklios pensijos skyrė aukas visuomeninei, kultūrinei veiklai.

Tenka priminti, kad a.a. Elena Čiurlienė, 1959 m. tapusi našlė, dar nepasiekusi pensininkų amžiaus, nesijautė vieniša, nes gyveno pas savo dukrą Janiną ir žentą Anicetą Simučius jūdvių rūpestingose globoje, švelnioje priežiūroje. Visa jos senatvė buvo nepaprastai laiminga, nes buvo savųjų mylima, viskuo aprūpinta Simučių. Nerikėjo jai bastytis po kokias senelių prieglaudas, toli nuo savųjų.

Bet laikas ir amžius atsiima savo. Paskutiniuoju metu jai rimtai sunegalavus, ją teko išvežti į ligoninę, kur ji būtų nuolatinėje gydytojų priežiūroje. Bet sveikata ėjo menkyn, organizmas neberegavo vaisiams ir čia ji amžinai nutilo... Velionės dukra Janina Simutienė jaučia dvasinį pasitenkinimą, kad jai buvo atitekus toji privilegija — ilgus metus globoti savo namuose savo mylimą motinėlę. Kiek pareigos ir laikas leido ir antroji dukra Elena Barnett

A. A. Elena Čiurlienė

stengėsi kiek galint dažniau lankyti savo mamą, su ja ilgiau praleisti laiką. Abi dukros su meile rūpinosi savo mamyte.

Lapkričio 5 d. šermentinėje įvyko atsisveikinimas su velione. Prie gėlių vainikais apsupto karsto rožinį atkalbėjo Atsimainymo bažnyčios klebonas prelatas Pr. Bulovas. Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygardos vardu atsisveikinimo žodį ir užuojautą dukroms Janinai Simutienei ir Elenai Barnett, žentams — Lietuvos generaliniams konsuliams A. Simučiai ir dailininkui Barnett, vaikiaičiams ir giminėms, pareiškė pirm. A. Vakselis. Lietuvos Moterų klubų federacijos vardu kalbėjo ir užuojautas pareiškė I. Banaitienė, kuri ypatingai užuojautą pareiškė LMKF-jos garbės narei. Janinai Simutienei. Su velione dar atsisveikino Lietuvos Katalikų organizacijų sąjungos pirm. dr. A. Janaičienė.

Kitą dieną Atsimainymo bažnyčioje už velionės sielą šv. Mišias atnašavo klebonas prelatas Pr. Bulovas ir Apreiškimo bažnyčios klebonas J. Pakalniškis. Prelatas savo pamokse gražiai prisiminė velionę, kuri kaip gera katalikė priėmė paskutinį patepimą. Po Mišių velionės karstą į kapines palydėjo didelis būrys

A.†A.

JONUI LEONUI

mirus, jo žmonai SOFIJAI su šeima ir jo broliui PAULIUI su šeima reikiame gilią užuojautą ir su širdies skausmu šį įvykį išgyvename.

O. B. Sergaučiai
D. J. Kaunaitės
S. P. Pargauskai
O. P. Griškėliai

Koks ramus gyvenimas to, kuris bėga nuo pasaulio triukšmo į slaptą taką, kuriuo yra ėje. negausūs išminčiai, gyvenę šiame pasaulyje.

Luis de Leon

Didžiausi darbai pasaulyje yra atlikti ne žmonių su dideliais prigimtais gabumais, bet tų, kurie atliko savo darbą geriausiai.

O. S. Marden

A.†A. JONAS VEDEGYS

Gyveno Chicagoje, Illinois. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1986 m. gruodžio 1 d., sulaukęs 82 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Regimantas su žmona Liucija; brolis Antanas su šeima Cleveland, Ohio; Lietuvoje 2 seserys: Marija ir Adelė su šeimomis ir brolis Jeronimas su šeima bei kiti giminės Amerikoje, Argentinoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo baigęs Aušros gimnaziją, Karo mokyklą ir Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą. Mokytojas Lietuvoje ir Vokietijoje. Amerikoje dirbo „Draugo“ spaustuve iki pensijos.

Priklausė Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Tautinei sąjungai, Lietuvių Fondui, Lietuvių Bendruomenėi ir Panevėžio klubui.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette, 2533 W. 71 St., koplyčioje, trečiadienį, gruodžio 3 d. nuo 3-9 v.v.

Vietoje gėlių, prašome aukoti Vyresnių Lietuvių centrui, Chicagoje (Lithuanian Human Services Council, Inc.).

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 4 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, broliai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

P A D Ė K A A.†A. Vaclova Bagdonavičienė

(KAČINSKAITĖ)

Mūsų mylima sesutė, brolienė ir teta mirė 1986 m. spalio 30 d. ir buvo palaidota lapkričio 3 d. iš Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, už atnašavimą gedulingų šv. Mišių ir pamokslą bažnyčioje ir už palydėjimą į Šv. Kazimiero kapines ir apeigas kapinėse.

Dėkojame kun. J. Juozevičiui ir Lietuvos Dukterų draugijai už sukalbėjimą rožinio Petkaus Marquette koplyčioje už velionės sielą.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, aukojusiems šv. Mišias, Tautos fondui, Lietuvos Dukterų draugijai, Balfui ir atsintusiems gėles.

Dėkojame: inž. Vaclovui Mažeikai už pravėdimą atsisveikinimo ir atsisveikinimo šeimos vardu, dr. A. Razmai už atsisveikinimą Lietuvos fondo vardu, Antaninai Repšienei, atsisveikinusiai Tautos fondo vardu, solistui Algirdui Bražiui už giesmes šv. Mišių metu bažnyčioje.

Dėkojame radijams Margutis, Sophie Barkus ir Lietuvos Aidai už velionės paminėjimą ir pagrotas maldas.

Nuosirdžiai dėkojame karsto nešėjams. Dėkojame už pareiktas mums užuojautas žodžiu, per spaudą ir laiškais. Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui ir sūnui už malonę ir nuosirdų patarnavimą ir patarimus skausmo valandoje.

Nuosirdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, maldas už velionės sielą, už dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose ir palydėjimą į kapines. Dėkojame visiems, kurie mus neužmiršo mūsų liūdesio valandoje.

Dideliame nuliūdime pasilikę brolis Vincas, brolienė Aldona, brolio vaikai Danutė ir Evaldas su šeimomis.

B. S.

lietuvių. Velionės palaikai dabar ilsisi Cypress Hills kapinėse kartu su jos vyro prof. J. Čiurlio palaikais. Nuliūdime liko dvi velionės dukros J. Simutienė ir E. Barnett, žentai — Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir dailininkas Barnett, vaikiaičiai, provaikiaičiai, giminės.

Po pakasynų visi buvo pakviesti priešpiečiams.

I. Banaitienė

A.†A.

JONUI LEONUI

staiga ir netikėtai mirus, jo broliui PAULIUI su žmona ELENA, mirusio žmonai SOFIJAI su sūnumi GEDIMINU ir visiems jo giminėms reikiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

Valė ir Mečys Bankauskai
Aldona ir Vytautas Biliūnai
Julė ir Jonas Kučinskai
Mėta ir Kazys Linkai
Ada Skučienė
Stasė ir Antanas Zaprackai

A.†A.

STEFANIJAI TRAŠKIENEI

mirus, jos vyrą ALEKSĄ, dukteris RITĄ ir SILVIJĄ bei kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

L. ir P. Krajauskai

A.†A. JULIJA GASIŪNIENĖ (TENDZEGOLSKYTĖ)

Gyveno Lockport, Illinois. Mirė 1986 m. gruodžio 1 d., 2-14 val. p.p., sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dukterė Leonora Lirgameris su šeima; sūnus Rimas su šeima; Australijoje dukterė Genutė su šeima ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette, 2533 W. 71 St., koplyčioje, trečiadienį nuo 5-9 v.v.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterys ir sūnus.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Ir eis gyvieji per tą buitį klaikią

Su gėla amžina, gilia:

Visiems, visiems keliu tuo eiti reikia,

O grįžti niekam nevalia.

Mykolaitis-Putinas

Dvidešimt metų nuslinko laiko užmarštin, kaip Viešpaties ramybė atrado mūsų mylima motina ir motiutė

A.†A.

Paulina Raulinaitienė

Jos atmintis gyva mūsų tarpe ir ją minėsime, kol vėl susitikime amžinybėje. Mišios bus atnašaujamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, sekmadienį, gruodžio mėn. 7-ą dieną. Kviečiame ir visus jos pažįstamus ir draugus kartu su mumis pasimelsti už jos vėlę. Tegul ilsimi ramybėje.

Sūnūs: Pranas Algis ir Julius Azis.

Marčios: Angelė Julija ir Irena Aldona.

Vaikiaičiai: Jūratė Elena, Pranas Darius ir žmona Marytė Neris, Arvydas Lukas ir Sigitas Jonas.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Amerikos Lietuvių Taryba paskambino savo skyrių pirmininkams, kad siųstų telegramas į Washingtoną, prašant sulaukyti Karl Linno deportavimą į Sov. Sąjungą, nes tai būtų pradžia naujo „holocaust“ ir tai nesiderina su nepripažinimu Pabaltijo jungimo į Sov. Sąjungą. Ta prasme Alto pirm. T. Blinsturvas pasiuntė telegramas prez. Reaganui ir vyriausiam prokurorui E. Meese.

x 1987 m. vasario 1 d. bus minimos dvi svarbios sukakty: kun. Broniaus Kristanavičiaus, S.J., mirties 10 metų ir Kristanavičiaus Fondo veiklos 5 metų. Minėjimas pradedama Mišiomis Jėzuitų koplyčioje 11:15 v.r., o tęsis Jaunimo centro mažojoje salėje 12:30 v. p.p. Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti.

x Tradicinė Jaunimo centro vakarienė įvyksta gruodžio 7 d., sekmadienį, Jėzuitų koplyčioje 3 val. p.p. aukojamos šv. Mišios už Jaunimo centro statytojus, mecenatus ir rėmėjus. Vakarienė bus 4 val. p.p. didžiojoje salėje. Vakarienės metu meninę programą atliks sol. Margarita ir Vaclovas Momkai. Visi laukiami, visi kviečiami. Vietų rezervacija Jaunimo centre.

x Marijonų bendradarbių seimas bus ateinančių metų balandžio 5 d., pirmą Kancios sekmadienį. Jau dabar seimui rengiamasi.

x Laiškas Antanui Kulkaskui yra „Draugo“ administracijoje. Jis pats ar apie jį žinantieji prašomi kreiptis į administraciją darbo valandomis.

x Antanas ir Veronika Kriščiūnai iš Chicagos „Draugo“ apsigynimo fondui įteikė 50 dol. auką. Elena Raubertienė, Atco, N.J. taip pat atsiuntė 50 dol. tam pačiam reikalui. Nuoširdus acių.

x Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, Mich., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė 30 dol. Po 25 dol. — Jadvyga Jūrkūnienė, Detroit, Mich., Linda Unguraitienė, Brecksville, Oh., Mary Balčiūnas, Los Angeles, Ca., Visoms tariame nuoširdus acių.

x Antanas ir Veronika Kriščiūnai, Chicago, Ill., Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus darbams remti paaukojo 100 dol., bet ne Alfonsas ir Veronika kaip kad buvo atspausdinta „Draugo“ spalio 21 d. bendrame sąrašė.

x Marijonų bendradarbių sąjungos Kalėdų pobūvis bus gruodžio 12 d. Marijonų viešosios svetainėje, 6336 So. Kilbourn Ave., 12 val. dienos. Kviečiami nariai ir lietuvių visuomenės atstovai dalyvauti ir linksmi praleisti laiką. Komisija prašo vietos rezervuoti iš anksto skambinant telefonais pirm. Stellai Kaulakienei. 225-3016, Pat Tamošūnienei 656-0360 arba Sabinai Klatt 573-0066. Auka pobūviui 7 dol.

x „Plunksna“, Los Angeles Lietuvių jaunimo sąjungos biuletenis, duoda žinių iš Los Angeles veiklos, taip pat apie Pas. Lietuvių Jaunimo kongresą Australijoje. Kongresas bus 1987 metų gruodžio pabaigoje ir 1988 m. sausio pradžioje. Biuletenį redaguoja Paulius Viskanta ir Gailė Radvenytė. Yra klaidų, bet jaunimui, kuris mėgina rašyti, dovanotina. Bet Suvalkų trikampis yra ne Vokietijoje, o Lenkijoje...

x Virginija Bruožytė yra šiais metais baigusi Melbourno universiteto dainavimo skyrių ir dainuoja australams ir lietuviams. Ji dainuoja taip pat „Dainos“ sambūryje solo ir šiuo metu su „Svajonėmis“ sudaro trio. Jos jau dainavo su pasisekimu Bostone ir New Yorke, o dabar gruodžio 4 d. dainuos Hamiltone, gruodžio 6 d. — Toronte ir gruodžio 7 d. — Montrealyje, Kanadoje. Po to atvyks į Clevelandą ir čia dainuos gruodžio 13 d. Chicagoje dainuos gruodžio 14 d. Jaunimo centre.

x Akt. Julius Balutis, Cicero, Ill., Ona ir Viktoras Samatauskai, Miami, Fla., Ignas Slabšinskas, St. Petersburg Beach, Fla., Jan Walentukiewicz, So. Boston, Mass., Julia ir Algis Dantai, Jenkintown, Pa., Kiekvienas atsiuntė „Draugo“ apsigynimo fondui po 20 dol. aukų. Nuoširdus acių.

x Jūratė Jakštytė Landfiel, Chicago, Ill., Elena Baublienė, Detroit, Mich., Vytautas Knibury, Albion, Mich., Antanina ir Alfonsas Leparskas, Warren, Mich., kiekvienas „Draugo“ apsigynimo fondą padidino po 25 dol. suma. Nuoširdus acių.

x „Draugo“ administracija ruošia ekskursiją į Europą 1987 m. pavasarį, nuo birželio 12 iki liepos 2 dienomis. Kelionės techninius reikalus tvarko American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. Bus aplankyta Italija, Austrija ir Šveicarija. Platesnių informacijų bus duota vėliau.

x Ieškau pirkti „Lietuvių kalbos gramatiką I-mą to-mą“, fonetiką ir morfologiją (daiktavardis, būdvardis, skaitvardis, įvardis), kuri buvo išleista Mintis leidykla Vilniuje 1965 m. Skambinti 718-846-3829, ar rašykite William Kumeta, 87-60 113 St., Richmond Hill, NY 11418.

x Šiutų Patria, dovaninių prekių ir elektronikos paroduotė, 2646 W. 71 St., tel. 778-2100 artėjančių švenčių proga bus atdara ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. p.p.

x Dr. V. Tauras, Chicago, Ill., išvyko ilgesnių žiemos atostogų. Kalėdų švenčių proga sveikina savo draugus, kolegas ir pacientus.

x Juozas Zubrickas su šeima Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga. linki visiems laimingų ir džiaugsmingų Naujų 1987 Metų.

x Žemaičių kultūros klubas, Chicago, Ill., švenčių proga sveikina „Draugo“ redakcija, administracija, o taip pat visus žemaičius, linki laimingų ir sveikų Naujų 1987 Metų. „Draugo“ paramai klubo pirm. Juozas Skeivys įteikė 25 dol. auką. Nuoširdus acių.

x Anastazija Tunkis, Anna Dainis ir M. Bajorūnas, Chicago, Ill., pirmieji atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ta proga M. Bajorūnas ir A. Dainis pridėjo po 10 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus acių.

x Kun. John Pakalniškis, Brooklyn, N.Y., G. Vitkus, Rancho Palos Verdes, Ca., Vita ir Benediktas Neveauskai, Sterling Hts., Mich., Stepas Markus, Manhattan Beach, Ca., Gregorius Radvenis, Los Angeles, Ca., Jonas Banionis, Hartford, Ct., kiekvienas atsiuntė po 50 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus acių.

x Dr. Alvydas Konce, Mill Valley, Ca., Eleonora ir Vladas Velža, Santa Monica, Ca., Julius ir Paulina Mačiuliai, Chicago, Ill., Klemensas ir Adelė Juskevičiai ir Jadvyga Jankauskas taip pat iš Chicagos, Marija Ulinskaitė, Rochester, N.Y., kiekvienas atsiuntė „Draugo“ apsigynimo fondui po 50 dol. aukų. Nuoširdus acių.

x Kun. Juozas Prunskis, Zenonas Krasauskas, Chicago, Ill., Kazys Venclauskas, Los Angeles, Ca., Jonas Vidžiūnas, Valencia, Ca., Vincas Olšauskas, Berwyn, Ill., kiekvienas papildė po 25 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondą. Nuoširdus acių.

x Joseph Derencius, Valerija Šimkus, Chicago, Ill., Stasys Nutautas, Woodhaven, N.J., Jadvyga Kliorienė, Euclid, Oh., Vytautas Lumbis, St. Petersburg, Fla., Anelė Dulkis, Newark, N.J., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė po 25 dol. auką. Nuoširdus acių.

x Jonas Keraminas, Rockford, Ill., Rita Bureika, Glendale, Ca., Juozas Naujalis, Cicero, Ill., Vincas Mikalonis, Covina, Ca., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė po 25 dol. aukų. Nuoširdus acių.

x Dr. Ald. F. Valienė, St. Petersburg, Fla., Z. Barysas, Leonard, P.Q., Kanada, „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė po 25 dol. aukų. Po 20 dol. atsiuntė: T. Čipkus, Montreal, Kanada, Sofija Maciukas, San Francisco, Ca., Henrikas Idzelis, Cleveland, Oh., Klem Pivorūnas, Riverdale, Ill., visiems nuoširdus acių.

x Petras Giedrimas iš Chicagos už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Tradicinės Mardi Gras karnavalas įvyks 1987 m. vasario mėn. 28 d. Organizacijos, norinčios dalyvauti šiame rengime, dėl informacijos ir registracijos, prašom skambinti V. Markevičiui — 737-5750.

x Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti 3 mėn. berniuką Orland Parko — Lemonto apylinkėje. Skambinti 460-8416.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

AČIŲ, DIEVULI

Ačiū, Dievuli, už Kalėdų senelių. Ačiū, Dievuli, už dovanas. Ačiū, Dievuli, kad mes sveiki. Ačiū, Dievuli, kad mes laisvi. Ačiū, Dievuli, už mokyklas. Ačiū, Dievuli, už stovyklas — Ten susirandu aš draugas Plonesnes ir storesnes.

A. Leperskaitė
Ačiū, Dievuli, už viską. Kas aplink mane. Ačiū už žolę ir už gėles. Ačiū už mano mamytę, tėvelį. Ačiū už mano mokytojus, kurie mane moko. Ačiū, acių, acių, Dievuli, už viską!

H. Macevičiūtė
Abi Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokinės.

P.S. Amerika turi gražų paprotį švęsti Padėkos dieną. Dėkingumas yra maloni dovana visiems. Tik gaila, kad kai kada ji pamirštama. Ypač turėtume būti dėkingi Dangaus Valdovui ir nuostabią mūsų globą ir aprūpinimą. Be dieviškos rankos žemė būtų šalta ir grubi. Dieviška ranka žemę išpuošė ir praturtino, tik nedėkinga žmogaus ranka dažnai Dievo papuošalus supurkina ir padaro gyvenimą pilną baimės. Sėsdami prie puošnaus ir gėrybėmis aprausto stalo, pakelkime akis aukštyn ir tylia malda Jam padėkokim, kad Jis mus laimingų ir globotų nuolatos.

Nenusimink, kad ruduo atėjo; Nuo medžių plėšo vėl lapus. Ir kad šalna laukuos kas rytas Išaudė vėl naujus tinklus.

Nenusimink, kad žiedai nuvyto Ir liko vien tik stagarai; Kad šaltas vėjas galią gavęs Laukuose švilpauja piktai.

Nenusimink, kur skynėm žiedus Ir pynėm puikius vainikus; Dabar vien šaltas vėjas skraido Po pilkus ir tuščius laukus.

Nenusimink ir tikėki, Kad vėl pavasaris sugrįš Ir į rudens lankas tertotas Gražių žiedelių pribarstys.

Ir vėl mdžius išpuoš jis lapais: Tokiais švelnučiais ir puikiais. Ir vėl sodelyje lakštutė Čiulbės giesmelę nuostabiai.

Ir vėl išeisim mes į pievas Ir pinsim žalius vainikus; Ir vėl skambės mūs linksmos dainos

Ir vėl išeisim mes į pievas Ir pinsim žalius vainikus; Ir vėl skambės mūs linksmos dainos

M. Merkevičius
KAS KAM TARNAUJA

Vienas apskuręs anglas jėjo į Sovietų ambasadą Londone: — Esu „hippie“, nesiskutu, nesiprausiu ir nesimaudau, nedėviu apatinių drabužių, demonstruoju prie amerikiečių ambasadų ir nedirbu kapitalistams. Ar galiu būti geras komunistas?

— Drauge, jeigu įstengsi šalia to dar ir badauti, tai gali... — paaiškino ambasados tarnautojas.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI
Aš dažniausiai kalbu lietuviškai su savo močiute, nes ji nemoka angliskai.

Kristina Valinskaitė
Man patinka kalbėti lietuviškai tik mokykloje. Mano mama vis ragina mane, bet aš kartais neklausau ir ji mane bara. Su draugėmis aš kartais kalbu lietuviškai. Šiaip dažniausiai aš kalbu angliskai.

Ramunė Barkauskaitė
Aš kalbu lietuviškai su tėvais ir lituanistinėje mokykloje, kartais su draugėmis. Mano mama kartais ragina mane, bet man nepatinka kalbėti lietuviškai.

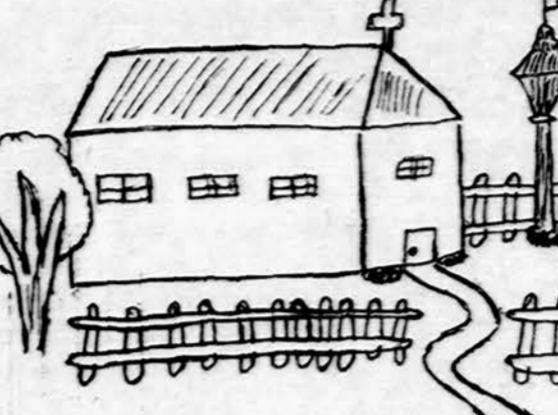
Audra Leparskaitė
Aš kalbu lietuviškai namuose su tėvais ir kartais su draugėmis.

Laura Lapšytė
Mano tėveliai ir seneliai mane ragina kalbėti lietuviškai jų namuose. Man kartais patinka kalbėti, nes tada galiu

Žvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyrius

DRAUGAI

Čia yra geriausia vieta padėkai išreikšti

Piešė Vida

Nenusimink, kad ruduo atėjo; Nuo medžių plėšo vėl lapus. Ir kad šalna laukuos kas rytas Išaudė vėl naujus tinklus.

Nenusimink, kad žiedai nuvyto Ir liko vien tik stagarai; Kad šaltas vėjas galią gavęs Laukuose švilpauja piktai.

Nenusimink, kur skynėm žiedus Ir pynėm puikius vainikus; Dabar vien šaltas vėjas skraido Po pilkus ir tuščius laukus.

Nenusimink ir tikėki, Kad vėl pavasaris sugrįš Ir į rudens lankas tertotas Gražių žiedelių pribarstys.

Ir vėl mdžius išpuoš jis lapais: Tokiais švelnučiais ir puikiais. Ir vėl sodelyje lakštutė Čiulbės giesmelę nuostabiai.

Ir vėl išeisim mes į pievas Ir pinsim žalius vainikus; Ir vėl skambės mūs linksmos dainos

Ir vėl išeisim mes į pievas Ir pinsim žalius vainikus; Ir vėl skambės mūs linksmos dainos

M. Merkevičius
KAS KAM TARNAUJA

Vienas apskuręs anglas jėjo į Sovietų ambasadą Londone: — Esu „hippie“, nesiskutu, nesiprausiu ir nesimaudau, nedėviu apatinių drabužių, demonstruoju prie amerikiečių ambasadų ir nedirbu kapitalistams. Ar galiu būti geras komunistas?

— Drauge, jeigu įstengsi šalia to dar ir badauti, tai gali... — paaiškino ambasados tarnautojas.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI
Aš dažniausiai kalbu lietuviškai su savo močiute, nes ji nemoka angliskai.

Kristina Valinskaitė
Man patinka kalbėti lietuviškai tik mokykloje. Mano mama vis ragina mane, bet aš kartais neklausau ir ji mane bara. Su draugėmis aš kartais kalbu lietuviškai. Šiaip dažniausiai aš kalbu angliskai.

Ramunė Barkauskaitė
Aš kalbu lietuviškai su tėvais ir lituanistinėje mokykloje, kartais su draugėmis. Mano mama kartais ragina mane, bet man nepatinka kalbėti lietuviškai.

Audra Leparskaitė
Aš kalbu lietuviškai namuose su tėvais ir kartais su draugėmis.

Laura Lapšytė
Mano tėveliai ir seneliai mane ragina kalbėti lietuviškai jų namuose. Man kartais patinka kalbėti, nes tada galiu

Kartu mes žaidėm, išdykavom, Juokingus pokštus išgalvojom. Visi mes buvom maži vaikai — Tada buvome geri draugai.

Mes daug kalbam, daug juokaujame, Paslaptimis pasidalinam. Linksminamės visi bendrai — Dabar esame geri draugai.

Nors susitiksim vienas kitą Tik retkarčiais, bet ne dažnai. Visi kartu bendrausime — Visados būsime geri draugai...
Lydia Jurcytė
Marquette Parko lit. m-los buvusi 8 sk. mokinė.

GALVOSŪKIO NR. 16 ATSAKYMAS

Vilkas.
GALVOSŪKIO NR. 17 ATSAKYMAS

1) Rainas, 2) parama, 3) nugara, 4) agaras, 5) barama, 6) Pranas, 7) Ramunė.

GALVOSŪKIO NR. 18 ATSAKYMAS

Pridėtas atskirai.

GALVOSŪKIO NR. 19 ATSAKYMAS

Gali būti šie žodžiai: Matas, tamsa, Asta, tas, ta, mat, am...

GALVOSŪKIO NR. 20 ATSAKYMAS

Viduržemio jūra.

GALVOSŪKIS NR. 39

Žymus Amerikos orkestro dirigentas yra sukūręs „The Washington Post March“. — „Semper Fidelis“. — „The Stars and Stripes Forever“, bei daugiau maršų. Kaip vadinaš tas dirigentas ir kompozitorius? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 40

Ką darytumėte, jei vabzdys įkristų į jūsų ausį giliai, kurio negalėtumėte pasiekti ir ten imtų burzgėti kaip motoras? Vienam vyrui taip atsitiko. Jis vabzdį pašalino be gydytojo pagalbos, pats savo patirtimi. Ką darytumėte, jei jums taip atsitiktų? Kaip tas vyras vabzdį pašalino? (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 36
(Žiūrėkite piešinį ir raidyną). Šiame raidyne yra paslėptas sakiny — patarlė, kurį turėsite surasti. Į šią patarlę įeina ne visos raidės. Neskaičiuokite: C,D,F,G,H,R ir Z. Parašykite surastą patarlę ir paaiškinkite jos reikšmę. (5 t.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytienis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jodie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą